

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/26/2024
Identifikačné číslo spisu:	4122010759
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4122010759.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Szabóa, v trestnej veci obvineného H. P., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 11. decembra 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 31. októbra 2023, sp. zn. 1To/93/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného H. P. odmieta.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 18. júla 2023, sp. zn. 3T/39/2022 uznal obvineného H. P. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

- „od presne nezisteného obdobia približne od mája 2010 až do dňa 17. 01. 2022, si neoprávnene zadovážoval bližšie nezistené množstvo drogy zvanej pervitín, ktorého účinnou látkou je metamfetamín, ktorý bez povolenia prechovával u seba a na iných doposiaľ nezistených miestach a ďalej predával obvykle za 10 eur za jednu dávku, alebo poskytoval bezodplatne či ako protihodnotu na E. ulici v X. a na ďalších miestach v meste X. viacerým osobám, a to H. L., V. Y., J. L., G. F., Y. P. a R. R., ktorá sa v minulosti opakovane liečila zo závislosti od omamných a psychotropných látok v PN vo Veľkom Záluží, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok, na držbu ktorých je potrebné povolenie Ministerstva zdravotníctva SR.“

2. Okresný súd obvinenému podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona a § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 a § 42

ods. 1 Trestného zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súd prvého stupňa ďalej obvinenému podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad na 2 (dva) roky a podľa § 73 ods. 2 Trestného zákona ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona okresný súd uložil obvinenému aj trest prepadnutia veci - mobilného telefónu zn. Samsung Galaxy A12, model SM-A125F/DSN, sériové číslo K s tým, že podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát. Súd prvého stupňa napokon podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste odňatia slobody, ktorý bol obvinenému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T/41/2019, právoplatným 15. októbra 2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 31. októbra 2023, sp. zn. 1To/93/2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. d) Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že uznal obvineného vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

- „najneskôr od 06. októbra 2019 až do 17. januára 2022 si zadovážoval drogu zvanú pervitín, ktorej účinnou látkou je metamfetamín, ktorý bez povolenia prechovával pri sebe a na iných doposiaľ nezistených miestach a predával obvykle za 10 eur za jednu dávku alebo poskytoval bezodplatne či ako protihodnotu na E. ulici v X. a na ďalších miestach v meste X. V. Y., J. L., G. F., Y. P. a R. R., o ktorej vedel, že sa liečila zo závislosti od omamných a psychotropných látok v Psychiatrickej nemocnici vo Veľkom Záluží, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok, na držbu ktorého bolo potrebné povolenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky,“.

4. Krajský súd obvinenému napadnutým rozsudkom podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona a § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odvolací súd ďalej obvinenému podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia veci - mobilného telefónu zn. Samsung Galaxy A12, model SM-A125F/DSN, sériové číslo K a podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad na 2 (dva) roky. Krajský súd tiež obvinenému podľa § 73 ods. 2 písm. d) a § 74 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

5. Proti napadnutému rozsudku podal obvinený 9. februára 2024 prostredníctvom obhajcu JUDr. Jakuba Poláka dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

6. V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený namietal porušenie zásady zákazu „reformatio in peius“ a zásadné porušenie práva na obhajobu doplnením kvalifikačného momentu do skutkovej vety napadnutého rozsudku a úpravou časového ohraničenia trestnej činnosti v dotknutej skutkovej vete argumentujúc, že okresný súd rozhodol o obžalobe rozsudkom z 21. marca 2023, sp. zn. 3T/39/2022, pričom tento v poradí prvý rozsudok okresného súdu bol uznesením krajského súdu z 22. mája 2023, sp. zn. 1To/50/2023 zrušený len na podklade jeho odvolania s tým, že proti rozsudku okresného súdu z 18. júla 2023, sp. zn. 3T/39/2022 síce podal odvolanie aj prokurátor, avšak na verejnom zasadnutí pred krajským súdom konanom 24. októbra 2023 svoje odvolanie vzal v celom rozsahu späť, v dôsledku čoho krajský súd opätovne rozhodoval len o jeho odvolaní, čo znamená, že procesný postup krajského súdu bol limitovaný vo vykonávaní zmien v skutkovej vete rozsudku okresného súdu z 21. marca 2023, sp. zn. 3T/39/2022, ktoré by boli v jeho neprospech, a to jednak s poukazom na § 278 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj s poukazom na uvedenú zásadu zákazu zmeny k horšiemu.

7. V konkrétnostiach obvinený poukázal na to, že krajský súd upravil skutkovú vetu tak, že do nej doplnil vymedzenie subjektívnej stránky jeho protiprávneho konania vo vzťahu k R. R., a to tým, že spojenie „...ktorá sa v minulosti opakovane liečila zo závislosti od omamných a psychotropných látok...“ nahradil spojením „...o ktorej vedel, že sa liečila zo závislosti od omamných a psychotropných látok...“ a zároveň upravil skutkovú vetu v rozsahu časového ohraničenia skutku tak, že spojenie „...približne od mája 2010 až do dňa 17.01.2022...“ nahradil spojením „najneskôr od 6. októbra 2019 až do 17. januára 2022...“.

8. Obvinený vyjadril nesúhlas so záverom krajského súdu, že okresný súd skutok správne právne posúdil ako trváci trestný čin, navyše aj keby sa malo jednať o trváci trestný čin, krajský súd podľa jeho názoru nemohol rozhodnúť tak, ako rozhodol napadnutým rozsudkom, pretože posúdenie skutku ako trvajúceho trestného činu je svojvoľné a arbitrárne. Namietal, že krajský súd si vlastným prieskumom ustálil, že žalovaná trestná činnosť pozostávala z dvoch skutkov kvalifikovaných ako dva trvajúce trestné činy, ktoré zistenie založilo povinnosť krajskému súdu ho spod obžaloby oslobodiť, pretože skutok uvedený v rozsudku okresného súdu z 21. marca 2023, sp. zn. 3T/39/2022 nie je trvácim trestným činom vzhľadom na absenciu nepretržitého udržiavania protiprávneho stavu, tak ako to krajský súd uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku na str. 14. Podľa názoru obvineného tak krajský súd vzhľadom na zásadu zákazu zmeny k horšiemu nemohol skutok formulovaný v rozsudku okresného súdu z 21. marca 2023, sp. zn. 3T/39/2022 rozdeliť na dva samostatné trvajúce trestné činy, keďže takáto zmena je zmenou k horšiemu vo vzťahu k jeho osobe, keďže z jedného skutku kvalifikovaného ako jeden trváci trestný čin ho nebolo možné odsúdiť a rozdelenie skutku na dva samostatné skutky už viedlo k jeho odsúdeniu za druhý skutok kvalifikovaný ako samostatný trváci trestný čin.

9. Dovolateľ krajskému súdu vytýkal, že napriek konštatovaniu pochybenia prokurátorky, ktoré v dôsledku zákazu zmeny k horšiemu nebolo možné napraviť, ho namiesto oslobodenia spod obžaloby, z dôvodu nepreukázania nepretržitého udržiavania protiprávneho stavu medzi rokmi 2010 až 2017, skutkovú vetu posúdil ako dva samostatné skutky a upravil ju tak, aby ho bolo možné odsúdiť aspoň za jeden z dvoch trvácich trestných činov. V tejto súvislosti obvinený tiež namietal, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku nijako nevysporiadal s prvým z dvoch skutkov, keďže napadnutý rozsudok neobsahuje ani oslobodzujúci výrok z prvého skutku a ani odsudzujúci výrok. Porušenie práva na obhajobu preto, podľa názoru dovolateľa, spočíva v tom, že krajský súd nevyčerpal celý skutok uvedený v obžalobnom návrhu, čo je v rozpore s judikatúrou (R 41/1972).

10. Obvinený ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. novembra 2017, sp. zn. 3Tdo/54/2016 a odkázal na svoju argumentáciu v rámci odvolacieho konania, keď uvádzal, že krajský súd mal podľa § 320 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušiť rozsudok okresného súdu a trestné stíhanie zastaviť, pretože tak mal urobiť už okresný súd podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku s odkazom na § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku vzhľadom na trestný rozkaz Okresného súdu Nitra z 30. júla 2019, sp. zn. 6T/41/2019, právoplatný 15. októbra 2019. Dovolateľ nesúhlasil s tvrdením krajského súdu, že označené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa týkalo súbežne vedených trestných stíhaní, a teda že sa na prípad obvineného nevzťahuje, pretože prekážka „res iudicata“ sa neaplikuje v súbežne prebiehajúcich trestných konaniach, ale jej podstata spočíva v skutkovej totožnosti dvoch trestných konaní, pričom jedno z nich je právoplatne skončené, a preto ide o prekážku rozhodnutej veci.

11. Dovolateľ taktiež poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku na jeho strane 14, z ktorého, podľa názoru obvineného, vyplýva, že krajský súd po rozdelení skutku na dva samostatné skutky, prvý časovo ohraničil na jún 2010 a druhý tak, že ho mal začať páchať v roku 2017 a zároveň na odôvodnenie napadnutého rozsudku aj na jeho stranách 12 a 15, z ktorého vyplýva, že druhý z dvoch skutkov mal začať páchať od roku 2017, v dôsledku čoho je bez akejkoľvek opory vo vykonanom dokazovaní ohraničenie začiatku páchania druhého skutku na 6. október 2019. Krajský súd tak cielene, podľa názoru obvineného, ustálil začiatok páchania druhého skutku na prvý deň po doručení trestného rozkazu Okresného súdu Nitra z 30. júla 2019, sp. zn. 6T/41/2019 v snahe vyhnúť sa zastaveniu

trestného stíhania jeho osoby vzhľadom na prekážku „res iudicata“, teda aby sa z časového hľadiska jeho trestná činnosť, za ktorú bol postihnutý predmetným trestným rozkazom, neprelínala v skutkovej vete napadnutého rozsudku s jeho trestnou činnosťou, za ktorú je stíhaný v prejednávanej veci. Z uvedeného potom, podľa názoru obvineného, vyplýva, že ak by odvolací súd ustálil začiatok páchania jeho trestnej činnosti od roku 2017, potom by sa jeho trestná činnosť, za ktorú bol postihnutý predmetným trestným rozkazom prelínala s jeho trestnou činnosťou, za ktorú bol stíhaný v prejednávanej veci, v dôsledku čoho by trestný rozkaz predstavoval prekážku „res iudicata“. Uvedeným postupom sa tak krajský súd mal cielene vyhnúť povinnosti zastaviť trestné stíhanie obvineného, čím došlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu a k porušeniu zásady zákazu „reformatio in peius“ v spojení so zásadou „ne bis in idem“.

12. Nesprávne právne posúdenie v prejednávanej veci stíhanej trestnej činnosti videl obvinený v tom, že žalovaný skutok mal byť právne posúdený ako pokračovací trestný čin a každé čiastkové útoky každého jedného odovzdania drogy mali byť v obžalobe konkretizované ako samostatný skutok, aby ich nebolo možné zameniť s iným čiastkovým útokom. Vzhľadom na to, že obžaloba nespĺňala požiadavky podľa § 235 písm. c) Trestného poriadku, podľa názoru obvineného, žalovaný skutok nie je trestným činom, dôsledkom čoho malo byť jeho oslobodenie spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku. Obvinený ďalej uviedol, že obžaloba mu kladla za vinu jednak držbu drogy [§ 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona] a zároveň jej distribúciu [§ 172 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], pričom ide o dve samostatné skutkové podstaty drogovej trestnej činnosti, z čoho potom vyplýva, že v oboch prípadoch je potrebné ustáliť objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu.

13. Pokiaľ ide o držbu drogy, ide o trváci trestný čin, pretože páchatel vyvolá protiprávny stav tým, že si drogu zabezpečí a následne tento protiprávny stav udržiava tým, že ju prechováva. Pokiaľ páchatel drogu poskytne tretej osobe, a to bez ohľadu na odplatnosť, ide o distribúciu drogy a páchatel už protiprávny stav neudržiava, lebo ju odovzdal inému, v dôsledku čoho distribúciu drogy nie je možné považovať za trváci trestný čin. Podľa názoru obvineného je preto v trestnom konaní potrebné samostatne dokazovať to, akú konkrétnu drogu a v akom množstve páchatel drží a zároveň akú konkrétnu drogu a v akom množstve páchatel odovzdal tretej osobe. Dovolateľ ďalej poukázal na to, že držba drogy, ako trváci trestný čin, je v aktuálne platnej a účinnej právnej úprave definovaná vo viacerých samostatných skutkových podstatách právne kvalifikovaná v závislosti od toho, či ide o držbu drogy pre vlastnú potrebu, alebo nie, ako aj v závislosti od toho, či sa jedná o omamnú alebo psychotropnú látku z rastliny rodu konopa alebo inú (§ 171, § 172 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona). Uvedené rozdelenie skutkových podstat, podľa názoru obvineného, potvrdzuje, že distribúcia drogy je skutkovo a právne odlišným protiprávnym konaním z hľadiska objektívnej stránky od držby drogy, preto aj v skutkovej vete obžaloby, resp. rozsudku musí byť konanie v podobe distribúcie drogy skutkovo oddelené od konania v podobe držby drogy, teda distribúcia drogy v sebe nezahŕňa, resp. nekonzumuje zároveň aj držbu drogy, preto ak páchatel drogu distribuoval, potom jeho konanie za žiadnych okolností nemožno zároveň právne kvalifikovať aj ako držbu drogy.

14. Poukazujúc na ustanovenie § 122 ods. 10 Trestného zákona obvinený vyjadril názor, že toto ustanovenie len potvrdzuje, že žalovaná trestná činnosť, popísaná prokurátorom v skutkovej vete obžaloby, má všetky znaky pokračovacieho trestného činu, z čoho vyplynuli určité špecifické kogentné náležitosti pre obžalobný návrh, ktoré však prokurátor opomenul a v obžalobnom návrhu absentujú, z obžaloby je pritom zrejmé, že trestná činnosť, ktorá sa obvinenému kladie za vinu má pozostávať z viacerých čiastkových útokov spočívajúcich v distribúcii drogy šiestim odberateľom, pričom v tejto súvislosti obvinený upozornil na to, že obžaloba nebola podaná pre čiastkový útok týkajúci sa odberateľa Y. J., keďže absentuje v skutkovej vete obžaloby, a preto o ňom súd nemohol rozhodovať v rámci meritórneho rozhodnutia s ohľadom na § 278 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 10 ods. 15 Trestného poriadku s tým, že zároveň platí, že čiastkové útoky distribúcie drogy uvedené v obžalobe má spájať to, že obvinený v určitom časovom období mal páchať rovnakú trestnú činnosť rovnakým spôsobom konania na rovnakých miestach s rovnakým zámerom.

15. Citujúc ustanovenie § 235 písm. c) Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že každá žalovaná

trestná činnosť si vyžaduje takú mieru individualizácie obžalobného skutku, aby ho nebolo možné zameniť s inými, pričom spôsobenie následku odlišuje jednotlivé skutky, obvinený vyjadril názor, že bolo potrebné poznať osobu tzv. odberateľa drogy, čo konkrétne bolo predmetom odovzdania, v akom množstve, akým spôsobom došlo k odovzdaniu, či odberateľ poskytol dilerovi protiplnenie a tiež miesto a čas odovzdania. Všetky uvedené skutočnosti tak determinujú a individualizujú každý jeden čiastkový útok, resp. skutok, pričom špecifikom pokračovacích trestných činov je to, že pozostávajú z viacerých čiastkových útokov, t. j. jednotlivých prípadov distribuovania drogy viacerým odberateľom. Požiadavka nevyhnutnej konkretizácie každého čiastkového útoku distribúcie drogy je podporená aj tým, že trestné stíhanie je potrebné začať pre každý čiastkový útok, pričom v súdnom konaní sa dokazuje každý čiastkový útok samostatne, aj keď v konečnom dôsledku ide o jeden trestný čin.

16. Podľa názoru obvineného však formulácia skutkovej vety obžalobného návrhu požiadavku individualizácie a konkretizácie jednotlivých čiastkových útokov distribúcie drogy neobsahuje, pretože je formulovaná príliš zovšeobecňujúco a nie je z nej zrejmé, ktorému konkrétnemu odberateľovi bola aká konkrétna droga poskytnutá, komu odplatne a komu bezodplatne, komu v akom množstve, komu v akom čase a na akom mieste, a to čo i len približne. Vážna a všeobecná skutková veta potom obhajobe odopiera poznať to, čoho sa mal obvinený dopustiť a voči akým skutkovým okolnostiam sa má brániť v prípade každého odberateľa zvlášť. Obvinený následne predostrel výpočet možností pri údajných šiestich odberateľoch, ktorých počet z pohľadu kombinatoriky je 90, a to bez toho, aby výpočet zohľadňoval množstvo drogy, miesto a čas a bez toho, aby zohľadňoval kombinácie medzi jednotlivými šiestimi odberateľmi.

17. Vzhľadom na to, že obžaloba, podľa názoru dovolateľa, nespĺňala náležitosti podľa § 235 písm. c) Trestného poriadku, takýmto postupom bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, pretože nedokázal viesť obhajobu pre nekonkrétny skutok. Obvinený poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. decembra 2015, sp. zn. 2Tost/35/2015 (R 51/2016), podľa ktorého je závažnou procesnou chybou podľa § 244 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku [aj § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku], ak v obžalobnom návrhu nie je spôsobom uvedeným v § 235 písm. c) Trestného poriadku, časť vety pred bodkočiarkou, popísaný a tým identifikovaný každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, aj keď právna kvalifikácia takeého činu sa vzťahuje na pokračovací trestný čin ako celok. Z uvedeného potom vyplýva, že v dôsledku absencie individualizácie každého čiastkového útoku distribúcie drogy v obžalobnom návrhu bolo povinnosťou súdu odmietnuť obžalobu po jej preskúmaní podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku.

18. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. júla 2020, sp. zn. 6Tdo/49/2019, podľa ktorého pokiaľ obžaloba nespĺňa náležitosti podľa § 235 písm. c) Trestného poriadku v rozsahu konkretizácie jednotlivých čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, ide o neodstrániteľnú procesnú chybu, ktorá postihuje celé súdne konanie. Podľa názoru obvineného tak súdne konanie, ktorého výsledkom je napadnutý rozsudok, trpí neodstrániteľnou procesnou chybou, pretože v obžalobe absentuje konkretizácia jednotlivých čiastkových útokov distribúcie drogy, v dôsledku čoho bolo povinnosťou súdu ho spod obžaloby oslobodiť podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku, keďže obžaloba bola podaná pre skutok, ktorý nie je trestným činom s tým, že uvedená argumentácia týkajúca sa obžalobného návrhu je plne aplikovateľná aj na skutkovú vetu rozsudku okresného súdu z 21. marca 2023, sp. zn. 3T/39/2022.

19. Dovolateľ ďalej uviedol, že zo skutkovej vety napadnutého rozsudku nie je zrejmé, aké množstvo pervitínu mal prechovávať a aké množstvo pervitínu mal distribuovať, teda z hľadiska objektívnej stránky absentuje skutkové oddelenie jeho konania v podobe distribúcie drogy od konania v podobe držby drogy. Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku je tak, podľa názoru obvineného, zrejmé, že sa mal dopustiť len trestného činu distribúcie drogy, pretože z hľadiska objektívnej stránky držby drogy neobsahuje popis žiadneho protiprávneho konania spadajúceho pod držbu drogy, ako ani definovanie množstva pervitínu, ktoré mal držať, resp. prechovávať, a preto skutok opísaný v skutkovej vete napadnutého rozsudku nie je trestným činom držby drogy.

20. V dôvodoch podaného dovolania obvinený ďalej namietal postup orgánov činných v trestnom konaní spočívajúci v tom, že vyšetrovateľ vydal 22. októbra 2021 pod ČVS: ORP-1297/2-VYS-NR-2021 podľa § 199 ods. 2 Trestného poriadku uznesenie o začatí trestného stíhania pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona s použitím spojenia „doposiaľ neznámy páchateľ mužského pohlavia s iniciálami M. H. ...“, následne vyšetrovateľ 18. januára 2022 pod ČVS: KRP-8/1-VYS-NR-2022 vydal uznesenie o vznesení obvinenia. Podľa názoru obvineného orgány činné v trestnom konaní takýmto postupom obišli svoju zákonnú povinnosť vydať uznesenie o vznesení obvinenia už v čase vydania uznesenia o začatí trestného stíhania, pretože je nepochybné, že už 22. októbra 2021 mali vedomosť o tom, že trestné stíhanie budú viesť voči jeho osobe, čo vyplýva z použitého citovaného spojenia a dvoch úradných záznamov k zistenému poznatku z 21. októbra 2021, ako aj jedného úradného záznamu k zistenej informácii z 21. októbra 2021.

21. Keďže vyšetrovateľ o osobe obvineného už 21. októbra 2021 disponoval informáciami ako sú meno a priezvisko, dátum narodenia, trvalý pobyt, byt, v ktorom obvinený prechodne býval, jeho telefónne číslo, ako aj informáciou, že sa má dopúšťať drogovej trestnej činnosti, nič vyšetrovateľovi nebránilo v tom, aby už 22. októbra 2021 jedným uznesením rozhodol o začatí trestného stíhania a súčasne vznesení obvinenia dovolateľovi. Vyšetrovateľ však takto nepostupoval a ani obvineného nevypočul ako svedka, čím dovolateľa, podľa jeho názoru, fakticky úplne vylúčil z možnosti vypovedať a vysvetliť požadované skutočnosti, resp. uplatňovať svoj vplyv v trestnom konaní. Obvinený ďalej uviedol, že ak vyšetrovateľ veril získaným informáciám o jeho osobe z úradných záznamov a nemal potrebu ich ďalej verifikovať najmä jeho výsluchom, potom nemal na výber a bol povinný postupovať podľa § 206 ods. 2 Trestného poriadku a jedným uznesením rozhodnúť o začatí trestného stíhania, ako aj vznesení obvinenia jeho osobe. Pokiaľ vyšetrovateľ získaným informáciám neveril, mal vypočuť všetky dotknuté osoby a nevyberať si selektívne len jemu vyhovujúcich svedkov a obísť jeho výsluch pred vznesením obvinenia.

22. Obvinený ďalej poukázal na výsluchy všetkých siedmich svedkov zo 17. a 18. januára 2022 realizovaných pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, pri ktorých sa všetci svedkovia v rámci úvodu ich spontánnej časti výpovede vyjadrili slovami „Po oboznámení sa s predmetom výsluchu k veci uvádzam, že osobu H. P. poznám...“. Z uvedeného potom, podľa názoru obvineného, vyplýva, že všetci svedkovia vopred vedeli, ku komu sa majú vyjadrovať, že všetci svedkovia museli byť vyšetrovateľom poučení o tom, že sa majú vyjadrovať k osobe obvineného, pričom ani jednému zo siedmich svedkov nebola zo strany vyšetrovateľa položená otázka, na základe ktorej by sa vyšetrovateľ dopracoval k zisteniu totožnosti osoby obvineného ako páchatela.

23. Z uvedeného potom dovolateľ vyvodil, že materiálne bol trestne stíhaný už od 22. októbra 2021, avšak obvinenie mu bolo formálne vznesené až 18. januára 2022, pričom v medziobdobí bol účelovo vylúčený z procesu dokazovania a nemal žiadnu procesnú možnosť uplatniť svoje zákonné a ústavné garantované právo na obhajobu, hoci už od počiatku bolo zrejmé, že celé dokazovanie po začatí trestného stíhania bolo vykonávané proti jeho osobe. V tejto súvislosti obvinený poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2015, sp. zn. 2To/13/2015 (R 19/2016), podľa ktorého je neprípustné viesť trestné stíhanie len „vo veci“ pri splnení podmienok (aj) § 206 ods. 1 Trestného poriadku, teda so zjavným a jednoznačne špecifikovaným a nezameniteľne známym páchatelom, eventuálne tiež označeným v uznesení o začatí trestného stíhania menom, priezviskom, prípadne aj adresou bydliska, bez toho, aby zároveň bolo vznesené aj obvinenie tejto osobe a tiež na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. decembra 2021, sp. zn. III. ÚS 561/2021 pojednávajúci o teórii tzv. „ovocia z otráveného stromu“ a namietal, že uvedená nezákonnosť sa následne preniesla aj na celé nasledujúce konanie, pretože dôkazy získané v takomto nezákonne začatom konaní sú s poukazom na uvedené porušenie zákona nezákonné a procesne nepoužiteľné, a to bez možnosti akejkoľvek konvalidácie tejto nezákonnosti a následnej procesnej nepoužiteľnosti takýchto dôkazov v ďalšom priebehu trestného konania.

24. Obvinený ďalej namietal svojvoľné, arbitrárne a nepreskúmateľné hodnotenie výsluchu svedkov, keď krajský súd, podľa jeho názoru, ustálil jeho vinu v podstate len výpovedami svedkov, a to najmä ich

výpovedami v prípravnom konaní a v niektorých prípadoch aj výpovedami na hlavnom pojednávaní. Za prejav arbitrárnosti a rozpor so zásadou spravodlivého a nestranného súdu obvinený považoval situáciu, ak krajský súd pristúpi k hodnoteniu jednotlivých dôkazov selektívne, keďže v prípade niektorých svedkov použije ich výpovede z prípravného konania a v prípade iných svedkov výpovede z hlavného pojednávania a zároveň poukazuje len na skutočnosti svedčiace v neprospech obvineného bez relevantného odôvodnenia a poukázania na konkrétny dôvod. Dovolateľ tiež vytýkal krajskému súdu, že v jeho prospech nezohľadnil najmä výpovede svedkov R. a L. z hlavného pojednávania s konštatovaním, že uvedení svedkovia mali snahu mu svojimi výpovedami napomôcť, avšak bez poukazu na akúkoľvek okolnosť, z ktorej by toto presvedčenie malo vyplývať.

25. V prípade, že krajský súd pri hodnotení výpovedí napr. prihliadal na výpoveď svedka z prípravného konania a na inú výpoveď toho istého svedka z hlavného pojednávania neprihliadal, bolo, podľa názoru obvineného, povinnosťou krajského súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetliť, prečo vôbec považuje takých svedkov za vierohodných, keď v rámci jedného konania menia svoje výpovede, prečo vzal do úvahy jednu z dvoch rozdielnych výpovedí a prečo je práve taká výpoveď vierohodnejšia a uviesť konkrétne skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania a nielen vlastné domnienky nezaložené na vykonanom dokazovaní. Keďže odvolací súd uvedené skutočnosti nevysvetlil, napadnutý rozsudok je, podľa názoru obvineného, svojvoľný, arbitrárny a nepreskúmateľný, pretože neposkytuje relevantné odpovede na zásadné skutočnosti a okolnosti, čím bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, ako aj jeho právo na spravodlivý a nestranný súd a nebola dodržaná povinnosť krajského súdu zohľadňovať aj skutočnosti svedčiace v jeho prospech. V tejto súvislosti ešte namietal, že z uvedených dôvodov sú výpovede svedkov R. a L. nevierohodné, a preto ho krajský súd nemohol uznať vinným z distribúcie drog s poukazom aj na výpovede uvedených svedkov.

26. V nadväznosti na uvedené obvinený poukázal na výsluchy jednotlivých svedkov, ktoré považoval za nezákonné dôkazy, a to aj s poukazom na skutočnosti opísané v bodoch 22 a 23 tohto uznesenia, a to konkrétne na to, že:

- svedok H. L. na hlavnom pojednávaní konanom 22. júla 2022 potvrdil, že pred prvým výsluchom za ním prišla kriminálna polícia, ktorá mu uviedla, že ho berú skrz obvineného, že vedia, že od obvineného kupuje a že chcú vedieť všetko, teda išlo o formu nátlaku zo strany polície a zároveň na to, že svedok bol oboznámený so skutočnosťami vyplývajúcimi z vyšetrovacieho spisu, z čoho je zrejmé, že svedok nevypovedal spontánne, ale o tom, k čomu ho orgány činné v trestnom konaní naviedli,
- svedok V. Y. na hlavnom pojednávaní konanom 6. septembra 2022 vypovedal, že prvýkrát ho na výsluch dopravili policajti, ktorí pre neho prišli k rodičom, spýtali sa ho, či pozná obvineného a uviedli ho do toho, o čo sa jedná a myslí si, že mu policajti povedali, čo s tým má obžalovaný, teda konanie polície vykazuje rovnaké známky ako v prípade svedka H. L.,
- svedkyňa Y. J. na hlavnom pojednávaní konanom 2. decembra 2022 vypovedala, že pred prvým výsluchom bola pod vplyvom alkoholu, čo mala povedať aj policajtom a uvedené (t. j. že pred prvým výsluchom bola pod vplyvom alkoholu) mala potvrdiť policajtom aj pred následným výsluchom, ďalej na to, že jej policajti povedali, aby išla vypovedať vo veci obvineného, z čoho vyplýva, že svedkyňa bola pred prvým výsluchom pod vplyvom alkoholu a súčasne bola zo strany orgánov činných v trestnom konaní oboznámená, že má vypovedať k obvinenému, teda konanie polície vykazuje rovnaké známky ako v prípade svedkov H. L. a V. Y.,
- svedkyňa R. R. na hlavnom pojednávaní konanom 6. septembra 2022 vypovedala, že v prípravnom konaní o obvinenom vypovedala nepravdivé skutočnosti, pretože bola pod vplyvom drogy pervitín a tabletiiek Xanaxu, z čoho vyplýva, že jej stav v čase jej prvotného výsluchu vylučoval možnosť jeho realizácie,
- svedok J. L. na hlavnom pojednávaní konanom 6. septembra 2022 vypovedal, že v čase jeho prvotného výsluchu bol pod vplyvom lieku Xanax, že policajt niečo písal a on len pritakával, poprel užívanie pervitínu a uviedol, že obvineného pozná len z videnia, že zápisnicu o jeho výsluchu síce podpísal, ale pred podpisom ju nečítal, z čoho vyplýva, že jeho stav v čase jeho prvotného výsluchu vylučoval možnosť jeho realizácie.

27. Vo vzťahu k svedkom uvedeným v bode 26 obvinený poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. decembra 2021, sp. zn. III. ÚS 561/2021, v ktorom ústavný súd aplikoval a vysvetlil tvz. „teóriu ovocia z otráveného stromu“, na základe ktorého obvinený vyjadril názor, že nezákonnosť prvotných výsluchov menovaných svedkov sa preniesla aj na ich ďalšie výsluchy v konaní, v dôsledku čoho ich nebolo možné ako dôkaz použiť, a teda súd na výsluchy týchto svedkov prihliadať nemal, čo znamená, že krajský súd ho nemohol uznať vinným aj na podklade ich výpovedí.

28. Obvinený ďalej vytýkal krajskému súdu, že sa v napadnutom rozsudku vôbec nevyjadril k jeho zásadným námietkam voči výsluchom uvedených svedkov orgánmi činnými v trestnom konaní v prípravnom konaní, preto napadnutý rozsudok považoval za arbitrárny a nepreskúmateľný, čím bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. V tejto súvislosti dovolateľ namietal, že vzhľadom na výšku trestnej sadzby a s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. decembra 2021, sp. zn. III. ÚS 561/2021 mal byť krajský súd senzitívnejší pri posudzovaní ním namietanej nezákonnosti výsluchov uvedených svedkov, keďže ako ústavný súd v predmetnom náleze uviedol, že musí platiť priama úmera založená na tom, že čím vyšší trest páchatelovi hrozí, tým je vyššia miera aj citlivosti súdov na procesné prešľapy orgánov činných v trestnom konaní. Obvinený doplnil, že pokiaľ by nejestvoval žiaden dôkaz na preukázanie distribúcie drogy uvedeným svedkom, musel by byť z takých čiastkových útokov spod obžaloby oslobodený.

29. Za nezákonný dôkaz považoval dovolateľ aj záznamy o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke poukazujúc pritom na to, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vydal Okresný súd Nitra 29. októbra 2021 pod sp. zn. 6Ntt/44/2021-2-V-OSNR na obdobie od 29. októbra 2021 do 30. apríla 2022, teda na obdobie 6 mesiacov a 1 deň. Predmetný príkaz tak bol vydaný v rozpore s § 115 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého taký príkaz možno vydať najviac na obdobie 6 mesiacov. Obvinený nesúhlasil s argumentáciou okresného súdu, ktorý vo vzťahu k jeho námietke nezákonnosti záznamov telekomunikačnej prevádzky uviedol, že tieto sa týkajú len obdobia od 4. novembra 2021 do 13. januára 2022, v dôsledku čoho mali byť v predmetnej časti získané legálne, podľa názoru obvineného, je totiž bez právneho významu, či doba uvedená v príkaze 6-mesačné obdobie prekročí len o jeden deň, jeden mesiac či jeden rok, pretože každé jedno prekročenie zákonom dovolenej šesťmesačnej doby je porušením § 115 ods. 3 Trestného poriadku, pričom argumentácia okresného i krajského súdu by dovoľovala napr. aj taký výklad, že ak by bol príkaz vydaný na 5 rokov, orgány činné v trestnom konaní by si mohli vybrať akékoľvek šesťmesačné obdobie odpočúvania, ktoré by sa im hodilo.

30. Obvinený ďalej vyjadril názor, že sa nedá skontrolovať, kedy orgány činné v trestnom konaní reálne začnú s odposluchom, a preto sa musí prihliadať práve na dobu uvedenú v súdnom príkaze, ktorá jediná je právne významná, pretože až vydanie súdneho príkazu umožňuje orgánom činným v trestnom konaní realizovať odposluchy, a to bez ohľadu na to, kedy sa začne a skončí faktické odpočúvanie. Už samotná možnosť, poskytnutá orgánom činným v trestnom konaní, takto vydaným príkazom realizovať odposluchy dlhšie ako 6 mesiacov je porušením ústavných práv obvineného, keďže takýmto postupom dochádza k obchádzaniu zákona. Potvrdením obmedzenia doby prvotného odpočúvania na 6 mesiacov je, podľa názoru obvineného, skutočnosť, že uvedenú dobu možno predĺžiť o 2 mesiace len na podklade návrhu prokurátora, teda súd musí opätovne skúmať, či existujú dôvody na realizáciu odposluchov.

31. Podľa názoru dovolateľa tak záznamy telekomunikačnej prevádzky nemali byť na hlavnom pojednávaní vykonané a súdy na ne pri rozhodovaní nemali prihliadať, navyše aj keby pripustil ich zákonnosť, podľa jeho názoru, odposluchy nepreukazujú, resp. z nich nevyplýva, že by mal páchať drogovú trestnú činnosť vymedzenú v skutkovej vete obžaloby a ani v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Posúdením zákonnosti odposluchov okresným a krajským súdom tak podľa názoru obvineného došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom.

32. V podanom dovolaní obvinený ešte namietal postup krajského súdu podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku dospejúc k záveru, že pre jeho použitie neboli splnené podmienky, pretože krajský súd na verejnom zasadnutí nevykonával žiadne dôkazy, pritom zo zmeny skutkovej vety oproti rozsudku

okresného súdu vyplýva, že krajský súd nepovažoval za správny skutkový stav zistený okresným súdom, keďže ho v napadnutom rozsudku zmenil, a to dokonca v jeho neprospech. Uvedeným postupom krajského súdu tak došlo, podľa názoru dovolateľa, k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom.

33. Za zásadné otázky, ktorými sa mal krajský súd zaoberať, považoval obvinený otázky účinnosti viacerých zákonov z pohľadu priaznivejšieho pre obhajobu a zároveň úvahy a závery ohľadom nových skutkových podstát drogových trestných činov. Obvinený vytýkal krajskému súdu, že otázku priaznivejšieho právneho predpisu posúdil len z pohľadu trestnej sadzby, čo vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, pretože predmetnú otázku je potrebné vnímať komplexne aj z viacerých hľadísk. Dovolateľ upozornil, že v aktuálne platnej a účinnej právnej úprave je držba drogy definovaná vo viacerých samostatných skutkových podstatách a právne kvalifikovaná v závislosti od toho, či ide o držbu drogy pre vlastnú potrebu alebo nie, ako aj v závislosti od toho, či sa jedná o omamnú alebo psychotropnú látku z rastliny rodu konopa alebo inú.

34. Obvinený preto nepovažoval za správny postup krajského súdu, ktorý zo skutkovej vety len vypustil zadovážovanie, držbu či predaj rastliny rodu Cannabis (konopa), ako to urobil aj okresný súd oproti skutkovej vete obžaloby, ale bolo povinnosťou krajského súdu vysporiadať sa najskôr s účinnosťou viacerých právnych predpisov z pohľadu priaznivejšieho pre obhajobu, nielen z pohľadu trestných sadzieb, ale najmä z pohľadu samostatných skutkových podstát týchto trestných činov a následne v rámci napadnutého rozsudku vydať samostatný oslobodzujúci výrok vo vzťahu k trestnej činnosti, ktorej predmetom mali byť rastliny rodu Cannabis (konopa). Podľa názoru obvineného tak krajský súd zásadným spôsobom porušil jeho právo na obhajobu tým, že nevyčerpал celý skutok uvedený v obžalobnom návrhu.

35. Podľa názoru dovolateľa bolo ďalej potrebné v skutkovej vete definovať množstvo drogy údajne odovzdanej jednotlivým odberateľom, a to nielen z pohľadu počtu dávok, ale aj z pohľadu ich kvality. Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku totiž neplynie, že odovzdával svedkom omamnú a psychotropnú látku v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z., t. j. látku schopnú ovplyvniť psychiku človeka. Z uvedených dôvodov preto skutok, uvedený v napadnutom rozsudku, nie je, podľa názoru dovolateľa, trestným činom.

36. Obvinený v závere dovolania navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku zistiť dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie § 327 ods. 2 v spojení s § 278 ods. 1 Trestného poriadku, § 320 ods. 1 písm. c) v spojení s § 281 ods. 1 Trestného poriadku s odkazom na § 9 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, § 235 písm. c) v spojení s § 10 ods. 15 Trestného poriadku, § 241 ods. 1 písm. f), § 278 ods. 1, § 199 ods. 1 v spojení s § 206 ods. 2 Trestného poriadku, § 2 ods. 7, ods. 10, § 115 ods. 3 a § 322 ods. 3 Trestného poriadku a podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok, ako aj rozsudok okresného súdu a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v celom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol a aby ho podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku nevzal do väzby a prepustil ho na slobodu.

37. K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra (ďalej tiež „prokurátorka“) namietajúc, že právo obvineného na obhajobu nebolo, podľa jej názoru, porušené žiadnym spôsobom, pretože obvinený mal počas celého prípravného konania obhajcu, ktorý bol prítomný aj na hlavnom pojednávaní s tým, že obvinený v dovolaní len opakuje svoju obhajobnú argumentáciu, na ktorú už v konaní bolo reagované či už prokurátorom, alebo súdmi nižšieho stupňa. Podľa názoru prokurátorky v konaní nedošlo k porušeniu zásady zákazu reformatio in peius, pretože krajský súd uložil obvinenému trest totožný s trestom, aký mu uložil aj okresný súd a k úprave skutkovej vety krajským súdom došlo z dôvodu, že súd prvého stupňa nebol dôsledný ani potom, čo už bol raz zrušený jeho rozsudok. K námietkam obvineného smerujúcim k tomu, že žalovaný skutok je pokračovacím a nie trvácim trestným činom, prokurátorka odkázala na argumentáciu okresného a krajského súdu.

38. Prokurátorka nesúhlasila s názorom obvineného v tom smere, že v konaní neunesla dôkazné bremeno poukazujúc pritom na výpovede svedkov, ktorí na svojich tvrdeniach zotrvali aj v konaní na súde. Podľa názoru prokurátorky nie je možné napadnutý rozsudok označiť za svojvoľný a arbitrárny len preto, že sa s ním obvinený nestotožnil. Vyjadrila tiež názor, že nebolo úmyslom zákonodarcu pri takomto druhu trestnej činnosti (dílvanie drogy), stanoviť povinnosť explicitne vymedziť v skutkovej vete všetky možné konania páchatel'a s popisom časových a miestnych súvislostí každého čiastkového útoku tak, ako to uvádza obvinený, pretože by to bolo nielen nemožné, ale aj neúčelné s tým, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tost/35/2015 sa týkalo trestného činu sprenevery, preto poukázanie naň v prejednávanej veci neobstoí.

39. K výhradám obvineného vo vzťahu k povinnosti jedným uznesením rozhodnúť o začatí trestného stíhania a zároveň o vznesení obvinenia prokurátorka poukázala na zamietnutie návrhu obvineného na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku a zároveň uviedla, že predmetné výhrady sú v rozpore so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 47/2019, podľa ktorého je zákonné najskôr začať trestné stíhanie podľa § 199 Trestného poriadku, následne vykonať ďalšie dôkazy a až po ich vykonaní a zhodnotení vyhodnotiť dôkaznú situáciu a pristúpiť k vzneseniu obvinenia. K námietkam obvineného ohľadom nezákonnosti výsluchov svedkov v prípravnom konaní prokurátorka uviedla, že obvinený a ani jeho vtedajšia obhajkyňa v prípravnom konaní nepoukazovali na akýkoľvek problém pri výsluchu svedkov a ani na to, že by niektorý zo svedkov mal byť pod vplyvom alkoholu, omamných či psychotropných látok alebo liekov. Námietky obvineného týkajúce sa hodnovernosti svedkov prokurátorka vyhodnotila ako námietky proti spôsobu hodnotenia dôkazov súdmi v pôvodnom konaní s tým, že obvinený nie je oprávnený sa v dovolacom konaní úspešne domáhať iného hodnotenia vykonaného dokazovania. Prokurátorka preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného zamietol.

40. Spis okresného súdu bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený na rozhodnutie o dovolaní obvineného 9. apríla 2024.

41. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal splnenie procesných podmienok na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako obvinený využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

42. V prvom rade najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych v'ad, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolanie má byť skutočne len výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplnať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Trestného poriadku). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inšinciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Trestného poriadku. Preto možnosti podania dovolania sú obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

43. Inak povedané jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

44. Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu potom zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

45. Zároveň je potrebné uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

46. Obvinený v podanom dovolaní namietal okrem iného dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého Dovolanie možno podať ak, zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

47. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku) a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia, preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia

§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011).

48. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z dikcie citovaného dovolacieho dôvodu je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

49. Zásadné porušenie práva na obhajobu vzhliadol obvinený okrem iného v tom, že krajský súd do skutkovej vety napadnutého rozsudku doplnil kvalifikačný moment a zároveň upravil časové ohraničenie jeho trestnej činnosti, čím porušil zásadu „zákazu zmeny k horšiemu“. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na to, že okresný súd o obžalobe rozhodol v poradí prvým rozsudkom z 21. marca 2023, sp. zn. 3T/39/2022, ktorý bol uznesením krajského súdu z 22. mája 2023, sp. zn. 1To/50/2023 zrušený len na podklade jeho odvolania, pričom proti rozsudku okresného súdu z 18. júla 2023, sp. zn. 3T/39/2022 síce podal odvolanie aj prokurátor, avšak na verejnom zasadnutí vykonávanom krajským súdom 24. októbra 2023 svoje odvolanie vzal v celom rozsahu späť.

50. Vo vzťahu k R. R. v nadväznosti na kvalifikačný moment podľa § 172 ods. 2 písm. b) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022 okresný súd v skutkovej vete rozsudku z 21. marca 2023, sp. zn. 3T/39/2022 použil slovné spojenie: „... R. R., ktorá sa v minulosti opakovane liečila zo závislosti od omamných a psychotropných látok v PN vo Veľkom Záluží ...“. Rovnaké spojenie okresný súd použil aj v rozsudku z 18. júla 2023, sp. zn. 3T/39/2022. Krajský súd v napadnutom rozsudku citované spojenie upravil tak, že použil slovné spojenie: „... R. R., o ktorej vedel, že sa liečila zo závislosti od omamných a psychotropných látok v Psychiatrickej nemocnici vo Veľkom Záluží ...“.

51. Podľa § 172 ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022 Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre osobu, ktorá sa lieči z drogovej závislosti.

52. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že podľa názoru obvineného v skutkovej vete ani v poradí v prvom a ani v poradí v druhom rozsudku okresného súdu nebol vyjadrený kvalifikačný moment podľa § 172 ods. 2 písm. b) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022, v dôsledku čoho ho nebolo možné uznať vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 2 písm. b) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022. Inak povedané, krajský súd, podľa názoru obvineného, upravil skutkovú vetu tak, aby jej zodpovedala aj právna kvalifikácia podľa citovaného ustanovenia Trestného zákona.

53. Obvinený tak v podstate namieta, že v oboch rozsudkoch okresného súdu nebola vo vzťahu k právnej kvalifikácii podľa § 172 ods. 2 písm. b) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022 vyjadrená subjektívna stránka trestného činu - jeho zavinenie, ktorú do skutkovej vety doplnil až krajský súd, ktorý tým porušil zásadu zákazu zmeny k horšiemu vyjadrenú v § 322 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého Odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo

výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

54. V neprospech obžalovaného nemôže byť pri absencii odvolania v jeho neprospech relevantne zmenený žiaden z výrokov odvolaním napadnutého rozsudku, a to či už rozsudkom vyhláseným v novom konaní súdom prvého stupňa alebo súdom odvolacím, pokiaľ po zrušení odvolaním napadnutého rozsudku odvolací súd vo veci sám rozhodne. Z hľadiska predchádzajúceho odsudzujúceho výroku o vine je zmenou k horšiemu nielen zmena, ktorá by viedla k prísnejšej právnej kvalifikácii, ale aj zmena, ktorá mení popis skutku, nezodpovedajúci (vo vzťahu k dotknutej okolnosti) použitej právnej kvalifikácii, na taký popis skutku, ktorý už takej kvalifikácii zodpovedá. Pokiaľ zákaz zmeny k horšiemu vyplývajúci priamo zo zákona odvolací súd dostatočne nezohľadní, poruší zákon v ustanovení § 322 ods. 3 Trestného poriadku v neprospech dovolateľa a naplní tak dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keďže porušenie práva na obhajobu zmenou k horšiemu je nepochybne porušením závažným (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1TdoV/7/2016, sp. zn. 2/To/11/2015 publikované v Zbierke pod číslom 49/2017, sp. zn. 6Tdo/18/2019, sp. zn. 4Tdo/63/2019).

55. Subjektívna stránka trestného činu predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia (stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 3/2011).

56. Okresný súd v oboch svojich rozsudkoch použil spojenie „... R. R., ktorá sa v minulosti opakovane liečila zo závislosti od omamných a psychotropných látok v PN vo Veľkom Záluží ...“. Vzhľadom na to, že okresný súd v skutkovej vete svojich rozsudkov popisoval konanie obvineného používajúc formuláciu „... ktorá sa v minulosti opakovane liečila zo závislosti ...“, zrozumiteľne vyjadril, že obvinený o tejto skutočnosti vedel bez toho, aby zároveň tieto slová výslovne použil. Obdobne tak súd prvého stupňa v skutkovej vete oboch rozsudkov v podstate konštatoval, že obvinený ... drogu zvanú pervitín, ktorého účinnou látkou je metamfetamín, ... bez povolenia prechovával ... a ďalej predával ..., bez toho, aby v skutkovej vete výslovne uvádzal, že obvinený vedel, že ide o drogu, a to pervitín, ktorého účinnou látkou je metamfetamín, pretože, ako to už bolo uvedené, vzhľadom na to, že okresný súd v skutkovej vete svojich rozsudkov popisoval konanie obvineného, popisoval práve to konanie, o ktorom obvinený vedel (dopúšťal sa ho), čo obvinený v podanom dovolaní nenamietal (že by v tomto smere bolo jeho zavinenie, teda subjektívna stránka nedostatočne vyjadrená, hoci okresný súd použil tú istú slovnú konštrukciu pre vyjadrenie úmyslu/zavinenia - bez výslovného použitia slova „vedel“), preto aj podľa názoru najvyššieho súdu už okresný súd v oboch svojich rozsudkoch skutkovú vetu formuloval tak, že táto zodpovedá aj právnej kvalifikácii podľa § 172 ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022.

57. Pokiaľ krajský súd do skutkovej vety doplnil slovo „vedel“, k tomu je potrebné uviesť, že v rozpore so zákonom zmenil skutkové okolnosti bez toho, aby sám vo veci vykonal (doplnil alebo zopakoval) dokazovanie, čo mu citované ustanovenie (§ 322 ods. 3 Trestného poriadku) neumožňuje, čím porušil právo obvineného do obhajoby. Vzhľadom ale na to, že už rozsudok súdu prvého stupňa zavinenie (úmysel) obvineného v skutkovej vete dostatočným spôsobom vyjadroval, išlo o doplnenie nepodstatné, zbytočné, nemajúce zásadný materiálny dopad na práva a postavenie obvineného, preto nešlo o porušenie jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom a ani o porušenie zákazu zmeny k horšiemu a tým zjavne ani k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

58. Čo sa týka časového ohraničenia trestnej činnosti obvineného krajský súd v napadnutom rozsudku na str. 14 uviedol, že prokurátorka už pri podaní obžaloby pochybila, pokiaľ skutkový stav koncipovala ako jeden trváci trestný čin spáchaný v období od mája 2010 do 17. januára 2022. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazujúc na výpovede svedkov H. L. a J. L. uviedol, že obžaloba mala byť správne podaná pre minimálne dva skutky, jeden za obdobie od mája do júna 2010 a druhý za ďalšie obdobie (od roku 2017), pričom pochybenie prokurátorky, ktorého náprava by bola v neprospech obvineného, nebolo možné z tohto dôvodu napraviť. V tejto súvislosti ďalej krajský súd na str. 14 a 15 napadnutého rozsudku poukázal na odsúdenie obvineného trestným rozkazom Okresného súdu Nitra z 5. októbra

2019, sp. zn. 6T/41/2019, právoplatným 15. októbra 2019, pre skutok spáchaný 15. júla 2018 a právne kvalifikovaný ako prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, pričom krajský súd si v čase svojho rozhodovania (o odvolaní obvineného proti rozsudku okresného súdu) ako predbežnú otázku vyriešil osvedčenie sa obvineného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia predmetným trestným rozkazom tak, že obvinený sa v predmetnej veci osvedčil.

59. Odvolací súd ďalej uviedol, že postupoval v prospech obvineného, keď spáchanie skutku v prejednávanej veci ohraničil dňom nasledujúcim po doručení predmetného trestného rozkazu obvinenému 6. októbra 2019, ako začiatkom jeho páchania, až do jeho zadržania 17. januára 2022, kde zapadá dĺžing pervitínu celkom piatim konzumentom.

60. V tejto súvislosti je nutné uviesť, že úvahy krajského súdu o povahe trestného činu, ktorý spáchal obvinený, ako o trvacom trestnom čine, sú, podľa názoru najvyššieho súdu, správne. Obvinený sám poukázal na uznesenie najvyššieho súdu z 8. novembra 2017, sp. zn. 3Tdo/54/2016 (poznámka - hoci v inej súvislosti), už v ktorom najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil, prečo je trestný čin podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona trvácim trestným činom argumentujúc, že trestný čin podľa § 172 Trestného zákona je široko koncipovaný tak, aby postihoval rôzne formy drogovej trestnej činnosti a tak i viaceré subjekty ju páchajúce, postihuje protiprávne konanie distribútora, diler, konzumenta, pričom u všetkých z uvedených osôb je v každom štádiu držby drogy prítomné prechovávanie, ktoré tvorí spojivko medzi jednotlivými formami trestnej činnosti vyjadrenými pod písmenami a) až d) v odseku 1 § 172 Trestného zákona (v tom čase platného a účinného). Rozdiel spočíva v úmysle, pretože u každého z nich je prechovávanie drogy (ktoré nastáva automaticky a vždy) spojené s iným úmyslom. Prechovávanie drogy má vždy charakter trvaceho trestného činu (vyvolanie protiprávneho stavu a jeho udržiavanie - pretrvávajúce po určitú dobu), ktorý trvá od okamihu získania drogy až do jej distribúcie dilerovi (distribútor), až do jej predaja, resp. darovania konzumentovi (diler), až do jej užitia (konzument). Ak distribútor dlhodobo vyrába drogy v laboratóriu alebo pestuje materiál potrebný na výrobu drogy (má k dispozícii prekurzory) udržiava protiprávny stav po celú dobu dispozície s týmto materiálom, nemožno preto tvrdiť, že ak predá časť vyrobenej drogy a ďalšiu „má na sklade“, že v okamihu predaja drogy už pácha iný trestný čin, podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Ak diler (ako aj v tomto prípade), predá konzumentovi určité množstvo drogy (alebo ak ho polícia zadrží s drogou určenou na predaj) a ďalšie drogy má k dispozícii doma (tento prípad) nemožno tvrdiť, že od predaja len časti drogy, či od zadržania políciou už pácha iný trestný čin, respektíve že pred predajom len časti drogy, či pred zadržaním páchal iný trestný čin. V takomto prípade je u dilera prechovávanie drogy stále prítomné, v dôsledku čoho protiprávny stav pretrváva (aj po zadržení políciou). Nemožno preto vysloviť, že došlo k odstráneniu protiprávneho stavu. Jeho konanie v súhrne od nákupu drogy alebo získania drogy od distribútora spája ten istý úmysel „dílovať drogy“, čím v celom období držby drogy udržiava protiprávny stav. Preto „dílovanie drogy“ viacerým osobám nepredstavuje viacero čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, ale ide o jeden trvácim trestný čin („diler“ neustále udržiava protiprávny stav) páchaný vo vzťahu k viacerým osobám, a preto ani nie je potrebné v skutkovej vete rozsudku detailne výslovne popisovať, presne kedy, komu, v akom množstve, akej účinnosti, „diler“ „drogy“ predal a v prípade, že sa vykonaným dokazovaním zistí, že niektorému (z viacerých) „odberateľov“ (konzumentov) „drogu“ nepredal, nie je potrebné ho ohľadom tejto časti skutku oslobodzovať, ale postačí túto skutočnosť z popisu skutku vypustiť.

61. Krajský súd nepostupoval správne, keď po zistení, že súdom prvého stupňa ustálený skutkový stav v skutočnosti nie je jedným, ale dvoma trvácimi trestnými činmi, upravil skutkovú vetu tak, že v napadnutom rozsudku, nahradil slovné spojenie „od presne nezisteného obdobia približne od mája 2010 až do dňa 17.01.2022...“ spojením „najneskôr od 6. októbra 2019 až do 17. januára 2022...“. Odvolací súd zohľadňujúc fakt, že na verejnom zasadnutí preskúmaval rozsudok okresného súdu len na podklade odvolania, ktoré podal obvinený a zohľadňujúc zásadu zákazu zmeny k horšiemu vyjadrenú v § 322 ods. 3 Trestného poriadku, mal skutkovú vetu rozsudku okresného súdu ponechať nedotknutú, a to práve z dôvodu, ktorý sám konštatoval a rozviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku, t. j. že takáto zmena by bola v neprospech obvineného, keďže na jej základe by musel aplikovať ustanovenie § 41 ods. 2

Trestného zákona.

62. Napriek uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že uvedený nesprávny postup krajského súdu nemal žiaden materiálny dopad na práva a postavenie obvineného, v žiadnom smere nezhoršil jeho postavenie, naopak zjavne postupoval v jeho prospech (skrátil dobu ním páchanej trestnej činnosti, čo nepochybne vyznieva v jeho prospech), preto najvyšší súd v uvedenom postupe krajského súdu nevzhladol naplnenie žiadneho dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

63. V súvislosti s úpravou skutkovej vety krajský súd vo vzťahu k „druhému“ trvácemu trestnému činu uviedol, že začiatok jeho páchania ohraničil dňom nasledujúcim po dni doručenia trestného rozkazu Okresného súdu Nitra z 5. októbra 2019, sp. zn. 6T/41/2019 obvinenému, teda 6. - tým októbrom 2019 vysvetliac, že tak urobil s ohľadom na osvedčenie sa obvineného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia predmetným trestným rozkazom a zároveň s ohľadom na obsah odvolacích námietok, v rámci ktorých obžalovaný žiadal zohľadniť aj spáchanie skutku z 15. júla 2018 ako prekážku „res iudicata“.

64. Obvinenému je potrebné prisvedčiť, že pokiaľ krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že obvinený trestnú činnosť páchal v mesiacoch máj a jún 2010 a následne až od roku 2017, potom skutkové zistenie „najneskôr do 6. októbra 2019“ nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. K tejto výhrade obvineného je však potrebné zároveň uviesť, že najvyšší súd ako súd dovolací nie je skutkovým súdom, t. j. nemôže preskúmať a meniť skutkový stav, čo vyplýva, z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku - textu za bodkočiarkou, v zmysle ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (v prípade zistenia, že právoplatné rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, môže dovolanie podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku podať len minister spravodlivosti, obvinený je v takomto prípade neoprávnenou osobou). K naplneniu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, vyššie uvedenými námietkami obvineného, preto zjavne nedošlo.

65. Nad rámec uvedeného, len pre úplnosť však najvyšší súd dodáva, že k ohraničeniu začiatku páchania „druhému“ trvácemu trestnému činu obvinený namietal aj skutočnosť, že krajský súd tak urobil cielene v snahe vyhnúť sa zastaveniu trestného stíhania jeho osoby vzhľadom na prekážku „res iudicata“, teda aby sa z časového hľadiska jeho trestná činnosť, za ktorú bol postihnutý predmetným trestným rozkazom, neprelínala v skutkovej vete napadnutého rozsudku s jeho trestnou činnosťou, za ktorú je stíhaný v prejednávanej veci poukazujúc v tejto súvislosti na uznesenie najvyššieho súdu z 8. novembra 2017, sp. zn. 3Tdo/54/2016.

66. S vyššie uvedenou výhradou obvineného sa však nie je možné stotožniť. Najvyšší súd uznesením z 8. novembra 2017, sp. zn. 3Tdo/54/2016 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky v podstate s odôvodnením, že skutok naformulovaný prokurátorom v obžalobe tak, že: „v období od apríla 2009 do 9. februára 2010 ... nakupoval ... predával ... prechovával ...“, podľa názoru najvyššieho súdu celkom zreteľne v sebe obsahuje aj protiprávne konanie obvineného C. spočívajúce v tom, že obvinený C. prechovával drogy aj 11. januára 2010, za ktoré už bol právoplatne odsúdený iným rozsudkom, a preto iný odsudzujúci rozsudok aj podľa názoru najvyššieho súdu tvorí prekážku „rei iudicatae“ z dôvodu totožnosti skutku.

67. V prípade obvineného však o totožnosti skutku nie je možné hovoriť, pretože obvinený bol trestným rozkazom Okresného súdu Nitra z 30. júla 2019, sp. zn. 6T/41/2019 uznaný vinným na tom skutkovom základe, že:

„dňa 15.07.2018 v čase okolo 00.45 hod. v X. na H. ulici pred predajňou Kellys neoprávnene prechovával pre vlastnú potrebu 1 ks zatavenej striekačky s obsahom kryštalickej látky - metamfetamínu s celkovou hmotnosťou 223 mg a koncentráciou 51,8% metamfetamínu, s obsahom 116 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá minimálne 3 (trom) obvykle jednorazovým dávkam drogy a 1 ks pokrčeného alobalu s obsahom 1 ks hrudky zeleného lisovaného rastlinného materiálu - živice z rastlín rodu Cannabis (ďalej len „hašiš“), s hmotnosťou 316 mg s priemernou koncentráciou účinnej

látky tetrahydrokanabinol (ďalej len „THC“) 6,3% hmotnostných, obsahujúce 20 mg THC, čo zodpovedá minimálne 1 (jednej) obvykle jednorazovej dávke drogy, ktoré množstvá zodpovedajú celkovo minimálne 4 (štyrom) obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom metamfetamín je v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok a hašiš je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok.“

68. Skutok, pre ktorý bol obvinený uznaný vinným trestným rozkazom Okresného súdu Nitra z 30. júla 2019, sp. zn. 6T/41/2019, bol právne kvalifikovaný ako prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, pričom skutková veta napadnutého rozsudku v sebe neobsahuje protiprávne konanie obvineného uvedené v skutkovej vete predmetného trestného rozkazu, preto odsúdenie obvineného označeným trestným rozkazom nemohlo vytvoriť prekážku „res iudicata“ ani v prípade, ak by krajský súd začiatok páchania „druhého“ trvajúceho trestného činu ohraničil pred dňom doručenia predmetného trestného rozkazu obvinenému.

69. Obvinený okrem iného, ako to už bolo vyššie uvedené, namietal, že jeho konanie malo byť právne posúdené (kvalifikované) ako pokračovací trestný čin, a preto už skutková veta obžaloby mala obsahovať konkretizáciu každého jedného odovzdania drogy tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným čiastkovým útokom a keďže obžaloba, podľa názoru obvineného, nespĺňala požiadavky podľa § 235 písm. c) Trestného poriadku, mal byť spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku. V tejto súvislosti obvinený doplnil, že obžaloba mu kládla za vinu jednak držbu drogy [§ 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona] a zároveň jej distribúciu drogy [§ 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona], pričom ide o dve samostatné skutkové podstaty drogovej trestnej činnosti.

70. K výhradám obvineného smerujúcim k pokračovaciemu trestnému činu najvyšší súd odkazuje na svoju argumentáciu uvedenú v bode 60 tohto uznesenia a dodáva, že konanie obvineného do 30. apríla 2022 nebolo možné právne kvalifikovať ako dva samostatné trestné činy, keďže prechovávanie drogy určenej nie pre vlastnú potrebu a jej následnú distribúciu, nie je možné právne kvalifikovať ako dva trestné činy, ale len ako jeden trestný čin podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona na podklade dvoch kvalifikačných momentov, a to prechovávanie [§ 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona] a predaj [§ 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona]. Skutočnosť, že obvinený si pervitín zadovážoval, následne bez povolenia prechovával a predával, je v skutkovej vete napadnutého rozsudku jasne vyjadrená, preto neobstojí argumentácia obvineného, že prokurátor bol povinný v obžalobe špecifikovať každý čiastkový útok samostatne. Ani tieto námietky obvineného teda zjavne dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenaplnili.

71. Obvinený ďalej namietal, že obžaloba nebola podaná pre čiastkový útok týkajúci sa odberateľa Y. J., keďže absentuje v skutkovej vete obžaloby, a preto o ňom súd nemohol rozhodovať v rámci meritórneho rozhodnutia s ohľadom na § 278 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 10 ods. 15 Trestného poriadku. K tomu najvyšší súd konštatuje, že je pravdou, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra v obžalobe z 15. júna 2022, sp. zn. 2Pv 540/21/4403-36 medzi osobami, ktorým mal obvinený predávať, resp. bezodplatne poskytovať drogy, skutočne neoznačila Y. J.. Na strane druhej však ani okresný súd a ani krajský súd Y. J. v skutkových vetách svojich rozsudkov neoznačujú, preto táto námietka postráda akýkoľvek argumentačný význam, a preto zjavne žiaden dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku nenaplnia.

72. K výhrade obvineného, že skutková veta napadnutého rozsudku z hľadiska objektívnej stránky držby drogy neobsahuje popis žiadneho protiprávneho konania spadajúceho pod držbu drogy, najvyšší súd upriamuje pozornosť obvineného na formuláciu „...ktorý bez povolenia prechovával pri sebe a na iných doposiaľ nezistených miestach...“, ktorá bez akýchkoľvek pochybností popisuje prechovávanie pervitínu.

73. Pokiaľ obvinený poukázal na to, že držba drogy ako trváci trestný čin je v aktuálne platnej a účinnej právnej úprave definovaná vo viacerých samostatných skutkových podstatách, čo, podľa jeho názoru, potvrdzuje, že distribúcia drogy je skutkovo a právne odlišným protiprávnym konaním z hľadiska objektívnej stránky od držby drogy, k tejto argumentácii je potrebné uviesť, že aj v zmysle v súčasnosti platnej právnej úpravy (§ 173 Trestného zákona) je obchodovanie s „drogami“ nevyhnutne spojené s ich prechovávaním, preto skutočnosť, že z hľadiska úmyslu „len“ prechovávanie „drogy“ je upravené v samostatných zákonných ustanoveniach (§-och) Trestného zákona na charaktere drogovej trestnej činnosti ako trvajúceho trestného činu nič nemení.

74. Obvinený ďalej namietal, že pokiaľ vyšetrovateľ disponoval o jeho osobe už 21. októbra 2021 informáciami ako sú meno a priezvisko, dátum narodenia, trvalý pobyt, byt, v ktorom obvinený prechodne býva, jeho telefónne číslo, ako aj informáciou, že sa má dopúšťať drogovej trestnej činnosti, nič mu nebránilo v tom, aby už 22. októbra 2021 jedným uznesením rozhodol o začatí trestného stíhania a súčasne o vznesení obvinenia.

75. Z vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, odboru kriminálnej polície vyplýva, že vyšetrovateľ uznesením z 22. októbra 2021, sp. zn. ČVS: ORP-1297/2-VYS-NR-2021 KYS (ďalej len „uznesenie o začatí trestného stíhania“) podľa § 199 ods. 2 Trestného poriadku začal trestné stíhanie pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

„doposiaľ neznámy páchatel' mužského pohlavia s iniciálami M. H. si od presne nezisteného času až do súčasnosti, za účelom získania finančného prospechu, doposiaľ bližšie nezisteným spôsobom, na bližšie nezistených miestach, neoprávnene zadovážuje bližšie nezistené množstvá rôznych omamných a psychotropných látok, a to najmä drogy nazývanej „marihuana“ a drogy nazývanej „pervitín“, ktoré následne prechováva u seba na bližšie nezistených miestach v okrese Nitra a následne tieto predáva v rôznych množstvách a za rôzne finančné čiastky bližšie nezisteným užívateľom týchto drog v uvedenom okrese, pričom účinná látka pervitínu - metamfetamín je zaradená v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok a účinná látka marihuany - tetrahydrokanabinol (THC) je zaradená do I. skupiny psychotropných látok, na držbu a zaobchádzanie s ktorými je potrebné povolenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorým nedisponuje.“

76. Následne vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre uznesením z 18. januára 2022, sp. zn. ČVS: KRP-8/1-VYS-NR-2022 (ďalej len „uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia“) podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku začal trestné stíhanie a zároveň podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému vzniesol obvinenie pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

„si od presne neustáleného obdobia, približne od mája alebo júna roku 2010 až do 17.01.2022 pre vlastnú potrebu, ako aj za účelom ďalšej distribúcie, bez príslušného povolenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, od doposiaľ nestotožnených osôb, na nezistených miestach, neoprávnene zadovážoval nezistené množstvá drogy zvanej „pervitín“ a sušinu rastlín rodu Cannabis zvanú „marihuana“, pričom tieto následne prechovával pri sebe, alebo v mieste svojho prechodného pobytu (bez prihlásenia) v garsónke bytového domu na E. ulici XXX/XX v X. - F. a následne ich v meste X. a v širšom okolí predával za finančnú hotovosť obvykle vo výške 10 € za jednu dávku, alebo poskytoval bezodplatne, respektíve za inú protihodnotu ďalším konzumentom tejto drogy a to najmä H. L., V. Y., J. L., G. F., Y. P., Y. J., R. R., ktorá bola v minulosti opakovane liečená zo závislosti od omamných a psychotropných látok v Psychiatrickej nemocnici vo Veľkom Záluží, ako aj ďalším doposiaľ nestotožneným osobám, pričom účinná látka drogy „pervitín“ metamfetamín je zaradený v zmysle zákona Národnej rady SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok a rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené v zmysle uvedeného zákona do I. skupiny omamných látok a jej účinná látka THC

tetrahydrokanabinol je zaradená v zmysle uvedeného zákona do I. skupiny psychotropných látok.“

77. Podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku Ak nie je dôvod na postup podľa § 197 ods. 1 alebo 2, policajt začne trestné stíhanie bez meškania, najneskôr však do 30 dní od prijatia trestného oznámenia, ak ho treba doplniť. Trestné stíhanie sa začne vydaním uznesenia. Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, začne policajt trestné stíhanie vykonaním zaistovacieho úkonu, neopakovateľného úkonu alebo neodkladného úkonu. Po ich vykonaní vyhotoví ihneď uznesenie o začatí trestného stíhania, v ktorom uvedie, ktorým z týchto úkonov už bolo začaté trestné stíhanie. O začatí trestného stíhania policajt upovedomí oznamovateľa a poškodeného. Policajt doručí také uznesenie prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

78. Podľa § 199 ods. 3 Trestného poriadku Uznesenie o začatí trestného stíhania musí obsahovať opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za akých k nemu došlo, o aký trestný čin v tomto skutku ide, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona. Uznesenie neobsahuje odôvodnenie.

79. Podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku Ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministrom spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania.

80. Podľa § 206 ods. 2 Trestného poriadku O začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia možno rozhodnúť jedným uznesením, ktoré policajt oznámi bez meškania obvinenému a doručí ho najneskôr do 48 hodín prokurátorovi. O tomto úkone upovedomí oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia oznámené vyhlásením uznesenia, policajt je povinný vydať obvinenému jeho rovnopis.

81. Podľa § 206 ods. 3 Trestného poriadku Uznesenie o vznesení obvinenia musí obsahovať označenie osoby, voči ktorej sa vznáša obvinenie, opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za ktorých k nemu došlo tak, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom, zákonného pomenovania trestného činu, o ktorý v tomto skutku ide, a to aj s uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona a skutočností, ktoré odôvodňujú vznesenie obvinenia.

82. Z ustanovenia § 206 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že k vzneseniu obvinenia má dôjsť bez meškania potom, ako existuje dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba. Obvinený tak v trestnom konaní získa dôležité práva a je oprávnený v rámci zákonných mantinelov ovplyvňovať priebeh trestného konania. Z ustálenej judikatúry pritom vyplýva, že nerešpektovanie uvedeného postupu reálne znamená, že podozrivý síce je materiálne obvinený, ale formálne nie, čím sa tejto osobe zabránilo uplatňovať procesné práva obvineného, napr. podávať opravné prostriedky, návrhy na vykonanie dokazovania, nazerať do spisu, zvoliť si obhajcu (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 19/2016).

83. Z realizačného návrhu na začatie trestného stíhania z 21. októbra 2021 (ďalej len „realizačný návrh“) vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní mali o osobe obvineného len všeobecné informácie, podľa ktorých sa mal obvinený od presne nezistenej doby dopúšťať drogovej trestnej činnosti s tým, že omamné a psychotropné látky si mal zadovážovať v mestách Sereď, Hlohovec a Piešťany, tieto následne prechovávať v mieste jeho prechodného bydliska a následne ich distribuovať v meste Nitra a v okolitých obciach.

84. Z úradného záznamu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra z 21. októbra 2021 vyplýva, že

orgány činné v trestnom konaní mali v danom čase o drogovej trestnej činnosti, ktorú mal páchať obvinený, informácie v rozsahu uvedenom v realizačnom návrhu s tým, že predaj drog sa má uskutočňovať z telefónneho čísla XXXX XXX XXX.

85. Z uvedeného je potom zrejmé, že informácie, ktoré boli podkladom pre vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania, nemohli byť dostatočné na vznesenie obvinenia dovolateľovi, a to práve s poukazom na ustanovenie § 206 ods. 1 Trestného poriadku, keďže z nich nevyplýval dostatočne odôvodnený záver o tom, že trestný čin mal spáchať práve obvinený (pre vznesenie obvinenia nepostačuje len vedomosť o tom, kto je podozrivou osobou, ale je potrebný aj určitý objem informácií podporených dôkazmi, že známa podozrivá osoba skutočne trestný čin a aký spáchala).

86. Po vydaní uznesenia o začatí trestného stíhania boli 17. januára 2021 realizované výsluchy svedkov, a to H. L., V. Y., J. L., G. F., Y. P. a Y. J. a 18. januára 2021 svedkyne R. R..

87. Po vykonaní výsluchov menovaných svedkov bolo možné ustáliť bližšie skutkové okolnosti a obvinenému vzniesť obvinenie, postup orgánov činných v trestnom konaní preto nesledoval vylúčenie obvineného z procesu dokazovania. Ďalej je potrebné uviesť, že všetci menovaní svedkovia boli po vydaní uznesenia o obvinení a zároveň po výsluchu obvineného opätovne vypočutí v prítomnosti obhajkyne obvineného.

88. Dovolateľ taktiež namietal, že všetci svedkovia vopred vedeli, ku komu sa majú vyjadrovať a že všetci svedkovia museli byť vyšetrovateľom poučení o tom, že sa majú vyjadrovať k osobe obvineného, čo vyvodil z toho, že všetci svedkovia sa v rámci úvodu ich spontánnej časti výpovede vyjadrili slovami „Po oboznámení sa s predmetom výsluchu k veci uvádzam, že osobu H. P. poznám...“.

89. Podľa § 131 ods. 1 Trestného poriadku Pred výsluchom svedka treba vždy zistiť jeho totožnosť a pomer k obvinenému, poučiť ho o význame svedeckej výpovede a o práve odoprieť výpoveď, a ak treba, aj o zákaze výsluchu; svedka treba poučiť aj o možnosti a podmienkach poskytnutia ochrany pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu podľa osobitného predpisu. Svedok musí byť vždy poučený o tom, že je povinný vypovedať pravdu, nič nezamlčať, a o trestných následkoch krivej výpovede.

90. Podľa § 132 ods. 1 Trestného poriadku Na začiatku výsluchu sa treba svedka opýtať na jeho pomer k prerokováanej veci, ako aj k stranám a podľa potreby aj na iné okolnosti potrebné na zistenie jeho nezáujatosti a hodnovernosti. Svedkovi sa musí dať možnosť, aby súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie, a odkiaľ sa dozvedel ním uvádzané skutočnosti.

91. Zo skutočnosti, že zápisnice o výsluchu svedkov pred vznesením obvinenia obsahujú vyjadrenie, že obvineného poznajú, nie je možné bez ďalšieho vyvodiť porušenie práv obvineného. Z citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že pred výsluchom svedka treba vždy zistiť jeho totožnosť a pomer k obvinenému, spýtať sa ho na jeho pomer k prerokováanej veci, ako aj stranám a podľa potreby aj na iné okolnosti potrebné na zistenie jeho nezáujatosti a hodnovernosti. To platí aj v prípade, že osoba, ktorá je podozrivá zo spáchania vyšetrovanej trestnej činnosti doposiaľ nie je obvinená. Z uvedeného potom vyplýva, že svedok pred svojím výsluchom musí dostať aspoň základné informácie, k čomu a ohľadom koho má vypovedať, čo je významné nielen z dôvodu, aby výpoveď svedka mala súvis s vyšetrovanou vecou a osobami, ktoré s vyšetrovanou vecou môžu byť spojené, ale tiež z dôvodu realizácie práva svedka odoprieť vypovedať podľa § 130 ods. 1, resp. ods. 2 Trestného poriadku. Preto je potrebné uzavrieť, že pokiaľ vyšetrovateľ pri plnení svojich povinností podľa § 131 ods. 1 a § 132 ods. 1 bez ďalšieho neoznačí podozrivú osobu ako páchatela, ale svedka poučí, že má vypovedať vo veci, s ktorou je možno konkrétna osoba prepojená, potom takýto postup vyšetrovateľa nie je možné hodnotiť ako postup, ktorého dôsledkom by bolo porušenie práva obvineného na obhajobu.

92. Ani tieto námietky preto dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zjavne nenapĺňajú.

93. Pokiaľ obvinený namietal hodnotenie výpovedí svedkov súdmi nižšieho stupňa, k tomu je potrebné uviesť, že ide o námietku skutkového charakteru, ktorá je vychádzajúca z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), text za bodkočiarkou, Trestného poriadku, podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť, z dovolacieho prieskumu vyňatá, a preto zjavne nenapĺňa žiaden dovolací dôvod, a to ani podľa § 371 ods. 1 písm. c), ale ani písm. i) Trestného poriadku.

94. V súvislosti s výpoveďami svedkov však obvinený napádal aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

95. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) vo svojej rozhodovacej činnosti konštatuje, že dovolanie môže smerovať aj proti odôvodneniu rozhodnutia z hľadiska reflexie požiadaviek na odôvodnenie zodpovedajúce kritériám spravodlivého procesu (vo vzťahu k všetkým okolnostiam podstatným pre rozhodnutie), ktorého súčasťou je právo na obhajobu [dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] s tým, že dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zodpovedá aj obhajobné právo v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (primerane rozhodnutie ústavného súdu, sp. zn. IV. ÚS 546/2020, publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod číslom 18/2021, v obsahovej nadväznosti na rozhodnutia ústavného súdu, sp. zn. napríklad I. ÚS 343/2022, II. ÚS 411/2021, IV. ÚS 463/2021, IV. ÚS 491/2021, IV. ÚS 510/2021, IV. ÚS 555/2021, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 355/2023, IV. ÚS 502/2023). Je potrebné zdôrazniť, že ide o to, či sa krajský súd náležite vyrovnal s odvolacími námietkami obvineného vo vzťahu k okolnosti podstatnej pre rozhodnutie a pre právne postavenie obvineného (primerane uznesenie ústavného súdu, sp. zn. III. ÚS 553/2023, ale napríklad aj rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 1 TdoV/13/2021).

96. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku k výpoveďiam svedkov uviedol, že niektorí svedkovia mali tendenciu v konaní pred súdom si nepamätať, respektíve zahmlievať, zľahčovať konanie obvineného, alebo meniť svoje výpovede (J. L., R. R.), pričom v prípravnom konaní obvineného usvedčovali z protiprávneho konania, čo súd prvého stupňa vyhodnotil ako snahu týchto svedkov pomôcť obvinenému. Okresný súd ďalej uviedol, že v prípravnom konaní boli všetci svedkovia vypočutí zákonným, kontradiktórnym spôsobom za prítomnosti obhajcu obvineného, svoju výpoveď podpísali, preto neobstoja námietky o tom, že by boli pod vplyvom alkoholu, liekov a podobne. K svedkyni Y. J. okresný súd doplnil, že táto na začiatku svojej výpovede uviedla, že žiadne lieky, drogy ani alkohol pred výsluchom nepožila a svedok J. L. uviedol, že sa cíti byť v poriadku. Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že obvineného z trestnej činnosti v prípravnom konaní usvedčovali všetci svedkovia a V. Y., H. L., G. F., Y. P., Y. J. aj v konaní pred súdom.

97. Okresný súd sa v odôvodnení svojho rozsudku venoval aj prípadnej motivácii svedkov uškodiť obvinenému, keď uviedol, že ani u jedného zo svedkov nezistil, že by mal motív ublížiť svojou výpoveďou obvinenému, skôr zistil tendenciu mu svojou výpoveďou pomôcť ako v prípade R. R. či J. L., čo mohlo byť spôsobené tým, že R. R. poskytol bývanie a pravidelný prísun pervitínu, za ktorý až na jednu výnimku nemusela platiť, respektíve ako odplatu mu poskytla sex a v prípade J. L. bol obvinený výhradným a dlhoročným dodávateľom pervitínu tomuto svedkovi.

98. Najvyšší súd sa nestotožnil s výhradou obvineného v tom smere, že by sa krajský súd v napadnutom rozsudku vôbec nevyjadril k jeho zásadným námietkam proti výsluchom svedkov orgánmi činnými v trestnom konaní v prípravnom konaní. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku okrem iného uviedol, že svedkovia boli v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní riadne poučení podľa ich procesného postavenia a vypovedali, že im nebráni žiadna skutočnosť vypovedať, nie sú ovplyvnení žiadnymi látkami a na zápisniciach sú ich podpisy. Za tohto stavu, podľa názoru krajského súdu, neboli dôvody na spochybnenie procesnej použiteľnosti ich výpovedí z prípravného konania, ktoré boli zabezpečené po začatí trestného stíhania.

99. Krajský súd ďalej uviedol, že odvolacie námietky obvineného týkajúce sa hodnotenia vykonaných dôkazov neboli dôvodné, keďže dokazovanie na hlavnom pojednávaní bolo vykonané zákonným spôsobom a v súlade so zásadou kontradiktórnosti, obvinený mal zachované právo vypočúvať svedkov, klásť im otázky, vyjadrovať sa k ich výpovediam a uvádzať pripomienky. Podľa názoru krajského súdu okresný súd hodnotil výpovede svedkov z prípravného konania, ako aj na hlavnom pojednávaní v súlade so zásadami uvedenými v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda jednotlivo, ako aj v ich súhrne s ďalšími dôkazmi, na ktoré okresný súd poukázal vo svojom rozsudku.

100. Odvolací súd sa vyjadril aj k postupu okresného súdu, ktorý prihliadal aj na výpovede svedkov z prípravného konania, keď uviedol, že okresný súd nepochybil pri aplikácii § 264 ods. 1 Trestného poriadku pri odstraňovaní rozporov vo výpovediach jednotlivých svedkov, pokiaľ sa ich výpovede na hlavnom pojednávaní v podstatných bodoch odlišovali od ich skoršej výpovede. Odvolací súd ďalej uviedol, že zápisnice o výsluchoch svedkov neobsahujú žiadne také pochybenia, z ktorých by sa dal vyvodiť záver o ich procesnej nepoužiteľnosti v konaní pred súdom a poukázal tiež na to, že ani obhajkyňa obvineného prítomná pri výsluchoch svedkov nevzniesla voči priebehu úkonu žiadne námietky. Krajský súd doplnil, že neskoršie výpovede svedkov v konaní pred súdom s poukazom na zmeny v ich obsahu nemožno považovať za relevantné, keďže neboli ničím preukázané tvrdenia v nich uvádzané a tieto sledovali jediný cieľ, napomôcť obvinenému zbaviť sa obvinenia. Odvolací súd tiež uviedol, že účelom postupu podľa § 264 ods. 1 Trestného poriadku je rozpory odstrániť a následne je úlohou súdu tieto rozpory vyhodnotiť tak jednotlivo, ako aj v súhrne s ďalšími vykonanými dôkazmi, čo v danom prípade bolo vykonané zákonným spôsobom a keďže vo výpovediach svedkov boli podstatné rozpory, svedkovia boli s touto skutočnosťou konfrontovaní, poskytli svoje vyjadrenia k rozporom, ktoré okresný súd, podľa názoru krajského súdu, správne vyhodnotil.

101. Z odôvodnení rozsudkov súdov nižšieho stupňa je teda zrejmé, že tak okresný, ako aj krajský súd akceptovateľným spôsobom (zmysluplne), ktorý nie je možné považovať za svojvoľný alebo arbitrárny, reagovali na všetky podstatné námietky obvineného vo vzťahu k dokazovaniu výpoveďami svedkov, pričom jeho správnosť dovolací súd nie je oprávnený hodnotiť, pretože, ako to už bolo uvedené, hodnotenie dokazovania, keďže ide o skutkovú otázku, je z dovolacieho prieskumu vyňaté. Preto ani vyššie uvedenými námietkami obvinený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenaplnil.

102. Nad rámec uvedeného, len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že nie je prejavom arbitrárnosti a ani rozporu so zásadou spravodlivého a nestranného súdu, pokiaľ súd poukáže v prípade niektorých svedkov na ich výpovede z prípravného konania a u iných svedkov na ich výpovede z hlavného pojednávania. Takáto situácia totiž nastáva ako dôsledok odstraňovania rozporov vo výpovediach svedkov a hodnotenia ich výpovedí v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Prejavom arbitrárnosti by bolo to, pokiaľ by súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlil, prečo sa priklonil k jednej z viacerých výpovedí svedka. Takáto situácia však v prejednávanej veci nenastala, pretože okresný súd vo svojom rozsudku v prípade svedkov R. R. a J. L. nielenže vysvetlil, prečo považoval ich výpovede z prípravného konania za vierohodné, ale sa tiež venoval aj motívu, ktorý menovaných svedkov viedol k tomu, že svoje výpovede na hlavnom pojednávaní menili v prospech obvineného. Krajský súd sa s takýmto odôvodnením stotožnil a uviedol, že okresný súd postupoval správne, keď svedkov s rozpormi v ich výpovediach konfrontoval a ich vyjadrenia k rozporom správne vyhodnotil. Nemožno preto súhlasiť s výhradou obvineného, že by krajský súd len stroho konštatoval, že svedkovia R. R. a J. L. mali snahu obvinenému svojimi výpoveďami napomôcť, avšak bez poukazu na akúkoľvek okolnosť, z ktorej by toto presvedčenie malo vyplývať.

103. K námietkam obvineného, že svedkovia H. L. a V. Y. na hlavnom pojednávaní vypovedali o tlaku orgánov činných v trestnom konaní na nich, k tomu je potrebné uviesť, že ide o ničím nepodložené tvrdenia, pričom v prípravnom konaní dotknutí svedkovia žiadnu takúto výhradu, ako to vyplýva zo zápisníc o ich výsluchoch, nevzniesli. Rovnako tak nie sú dôvodné výhrady svedkov Y. J., R. R. a J. L., ktorí mali byť pri ich výsluchoch v prípravnom konaní pod vplyvom drog, alkoholu či liekov, pretože títo do zápisníc o ich výsluchu uviedli, že nie sú pod vplyvom drog či alkoholu a po fyzickej a

psychickej stránke sa cítiť byť v poriadku a schopní výsluchu. Napokon je bez právneho významu tvrdenie svedka J. L. o tom, že zápisnicu o svojom výsluchu síce podpísal, ale ju nečítal, pretože tak v zápisnici o jeho výsluchu zo 17. januára 2022 ako aj v zápisnici o jeho výsluchu z 18. januára 2022 svojím podpisom potvrdil, že po prečítaní zápisnice jej obsah súhlasí s jeho výpoveďou a nežiadal ani o opravu a ani o jej doplnenie.

104. Obvinený za nezákonný dôkaz považoval aj záznamy o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke, a to z dôvodu, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vydal okresný súd 29. októbra 2021 pod sp. zn. 6Ntt/44/2021-2-V-OSNR na obdobie od 29. októbra 2021 do 30. apríla 2022, teda na obdobie 6 mesiacov a 1 deň.

105. Uvedená námietka obvineného zodpovedá dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

106. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je potrebné uviesť, že ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 24/2020-I).

107. Ak sa nepreukázu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere („solely or to a decisive extent“) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, (primerane rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Mariana Marinescu v. Rumunsko, Emen v. Turecko, Van Mechelen a ďalší v. Holandsko, Visser v. Holandsko, Al-Khawaja a Tahery v. Spojené kráľovstvo a ďalšie).

108. V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, dovolací súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov, pretože ide o skutkové otázky, ktoré sú z dovolacieho prieskumu s ohľadom na znenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), text za bodkočiarkou, Trestného poriadku, ako to už bolo opakovane uvedené, vylúčené.

109. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu, ako to už bolo uvedené, možno dovolania aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu, alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

110. V prejednávanej veci bol príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vydaný okresným súdom 29. októbra 2021 pod sp. zn. 6Ntt/44/2021-2-V-OSNR na dobu od 29. októbra 2021 do 30. apríla 2022 (ďalej len „príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky“).

111. Podľa § 115 ods. 3 Trestného poriadku Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sa musí vydať písomne a odôvodniť aj skutkovými okolnosťami, a to osobitne na každú účastnícku stanicu alebo zariadenie. V príkaze musí byť určená účastnícka stanica alebo zariadenie a osoba, ak je známa, ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky týka, a čas, po ktorý sa bude odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonávať. Čas odpočúvania a záznamu môže trvať najviac šesť mesiacov. Tento čas môže v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie predĺžiť vždy o ďalšie dva mesiace, a to aj opakovane. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky robí príslušný útvar Policajného zboru.

112. Pre počítanie času vykonávania odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky je treba podporne vychádzať z ustanovenia § 63 Trestného poriadku o počítaní lehôt, keďže Trestný poriadok neobsahuje osobitné ustanovenia o počítaní „času“ v prípade nasadenia informačno-technických prostriedkov. Čas odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky je preto možné považovať za lehotu, v ktorej orgány činné v trestnom konaní môžu odpočúvať a zaznamenávať telekomunikačnú prevádzku.

113. Podľa § 63 ods. 4 Trestného poriadku Lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

114. Vychádzajúc z ustanovenia § 63 ods. 4 Trestného poriadku a so zohľadnením začiatku času odpočúvania a záznamu, ktorý bol určený na 29. októbra 2021, mohol byť príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vydaný len do 29. apríla 2022, teda je pravdou, že bol vydaný v rozpore s § 115 ods. 3 Trestného poriadku, pretože maximálny čas šiestich mesiacov presiahol o 1 deň.

115. Na strane druhej je ale potrebné zdôrazniť, že pre konštatovanie naplnenia dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku musia byť splnené aj ďalšie podmienky, a to že porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, teda že odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje s tým, že musí ísť o tak zásadnú chybu, že popri nej proces ako celok z hľadiska požiadavky spravodlivosti už nemôže obstáť.

116. Inak povedané Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej rozhodovacej praxi ako podklad pre záver o porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru skúma celkovú spravodlivosť procesu (primerane napríklad rozhodnutia ESLP vo veci Al-Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu z 15. decembra 2011, Schatschaschwili proti Nemecku z 15. decembra 2015, Ibrahim a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 13. septembra 2016, Simeonovi proti Bulharsku z 12. mája 2017, Murtazaliyeva proti Rusku z 18. decembra 2018 a ďalšie). Teda pre záver o porušení článku 6 Dohovoru z pohľadu práva na spravodlivý proces nestačí akékoľvek (nepodstatné, formálne) porušenie zákona pri vykonávaní akéhokoľvek dôkazu, ale musí ísť o porušenie podstatné, závažné, majúce zásadný materiálny dopad na práva obvineného, a to až do takej miery, že spôsobuje nespravodlivosť procesu ako celku.

117. Pokiaľ ide o aspekt povahy a závažnosti porušenia práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, najvyšší súd sa nestotožňuje s argumentáciou obvineného. Je potrebné uviesť, že podľa prípisu Prezídia Policajného zboru, úradu zvláštnych policajných činností zo 16. februára 2022 sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonávalo v období od 4. novembra 2021 do 13. januára 2022. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky teda netrvalo ani šesť mesiacov, ktoré by inak trvať mohlo a v žiadnom prípade nebolo realizované mimo „dovoleného času“ (od 29. októbra 2021 do 29. apríla 2022). Nie je preto na mieste námietka, že orgány činné v trestnom konaní si mohli vybrať akékoľvek iné 6-mesačné obdobie. Vo všeobecnosti pritom platí, že pokiaľ by aj príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky bol vydaný na dlhší čas ako na šesť mesiacov,

odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, resp. výstupy z neho by mohli byť v trestnom konaní použité len v prípade, ak by sa realizovali počas prvých šiestich mesiacov od začiatku času, na ktorý bol vydaný. Čo sa týka povahy a závažnosti porušenia ustanovenia § 115 ods. 3 Trestného poriadku, zohľadňujúc skutočnosť, že skutočné odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nepresiahlo maximálny čas šiestich mesiacov, dokonca bolo kratšie o tri mesiace a formálne bola doba odposluchu určená dlhšie len o 1 deň, toto porušenie zákona nemalo za následok porušenie práva obvineného na spravodlivý proces.

118. Zároveň jej potrebné poukázať na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, kde súd prvého stupňa na str. 9 k prepisom telefonických hovorov uviedol, že v kontexte s inými vykonanými dôkazmi sa komunikácia mohla týkať predaja drog. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu (str. 11 a 12) bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že dotknutý súd vinu obvineného ustálil na podklade výpovedí svedkov. Navyše sám obvinený v odvolaní proti rozsudku okresného súdu uviedol, že hoci okresný súd jeho vinu neodôvodňoval prepismi telefonických hovorov, namietať zákonnosť príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a ďalej namietať, že okresný súd jeho vinu založil len na výpovediach svedkov, ku ktorým nepristúpili žiadne podporné dôkazy.

119. Rovnako tak z napadnutého rozsudku vyplýva, že aj krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu, že obvineného zo spáchania skutku usvedčujú najmä jednotliví svedkovia - konzumenti pervitínu. Odsúdenie obvineného preto nebolo založené v prevažnej miere a už vôbec nie výlučne na záznamoch o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke.

120. Najvyšší súd preto uzatvára, že vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v rozpore s ustanovením § 115 ods. 3 Trestného poriadku v prejednávanej veci dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nezaložilo.

121. Pokiaľ obvinený namietať, že prepisy záznamov telekomunikačnej prevádzky, podľa jeho názoru nepreukazujú, resp. z nich nevyplýva, že by mal páchať drogovú trestnú činnosť, k tomu je potrebné uviesť, že súdy nižšieho stupňa založili svoje odsudzujúce rozsudky najmä na výpovediach svedkov, nie vyššie uvedených záznamoch.

122. K ďalším námietkam obvineného týkajúcim sa porušenia § 322 ods. 3 Trestného poriadku spočívajúceho v tom, že krajský súd na verejnom zasadnutí nevykonával žiadne dôkazy a napriek tomu skutkové zistenia súdu prvého stupňa zmenil, a to dokonca v jeho neprospech, najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie obsiahnuté v bode 57 tohto rozhodnutia a dodáva, že v konečnom dôsledku (bod 62), ako to bolo vyššie vysvetlené, krajský súd zmenil skutkovú vetu v prospech obvineného. Preto aj keď odvolací súd takýmto svojím postupom (nevykonával dokazovanie a napriek tomu skutkové okolnosti zmenil) porušil ustanovenie § 322 ods. 3 Trestného poriadku a tým aj právo obvineného na obhajobu, vzhľadom ale na to, že išlo o pochybenie v prospech dovolateľa, nemalo žiaden zásadný materiálny dopad na práva a postavenie obvineného, preto nešlo o porušenie jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom a tým zjavne ani k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

123. Je potrebné obvinenému prisvedčiť, že krajský súd otázku priaznivejšieho právneho predpisu posúdil len z pohľadu trestnej sadzby, a v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal len na zmenu Trestného zákona s účinnosťou od 1. mája 2022 a uviedol, že skutok je trestný v rovnakej trestnej sadzbe 10 až 15 rokov podľa § 172 ods. 4 písm. c), ods. 6 písm. a), písm. b) Trestného zákona.

124. Krajský súd sa nevenoval skutočnosti, že od 1. mája 2022 došlo k novelizácii Trestného zákona, kedy sa upravila nová samostatná skutková podstata prechovávanie omamnej a psychotropnej látky z rastlín rodu konopa nie pre vlastnú potrebu (§ 172 ods. 1 a 2 Trestného zákona) a zároveň skutková podstata prechovávanie inej omamnej a psychotropnej látky (§ 172 ods. 3 Trestného zákona), avšak táto skutočnosť nič nemení na závere krajského súdu, že právna úprava účinná od 1. mája 2022 pre obvineného nebola priaznivejšia.

125. Vo vzťahu k výhradám obvineného k postupu krajského súdu ohľadne trestnej činnosti spočívajúcej v zadovážovaní, držbe či predaji rastliny rodu Cannabis (konopa) najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ktorý z popisu skutku vypustil zadovážovanie, držbu či predaj rastliny rodu Cannabis s poukazom na vykonané dokazovanie, keď z tohto nebolo možné zistiť, komu patril zvyšok konope zaistený pri výkone domovej prehliadky, ako aj na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom krajský súd uviedol, že okresný súd nepochybil pri uvedenej úprave skutkovej vety a doplnil, že na steroch z rúk obvineného bola zistená prítomnosť metamfetamínu a aj keď obvinený mohol prechovávať a predávať marihuanu, toto sa v konaní jednoznačne preukázať nepodarilo.

126. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že obžaloba obvinenému kládla za vinu zadovážovanie, prechovávanie a predaj pervitínu a rastlín rodu Cannabis, teda zadovážovanie, prechovávanie a predaj omamných a psychotropných látok, pričom malo ísť o jeden skutok spočívajúci v zadovážovaní, prechovávaní a predaji viacerých zakázaných látok. Takto formulovaný skutok zodpovedal právnej úprave účinnej do 30. apríla 2022, kedy prechovávanie omamných a psychotropných látok nie pre vlastnú potrebu nebolo samostatným trestným činom.

127. Právna úprava účinná od 1. mája 2022 nanovo zadefinovala prechovávanie omamnej látky alebo psychotropnej látky z rastliny rodu konopa aj nie pre vlastnú potrebu ako samostatné trestné činy v § 172 ods. 1 a 2 Trestného zákona, pričom v prípade ďalších činností (pozn. výroba, dovoz, vývoz, prevoz, danie na prepravu, kúpa, predaj, výmena, zadováženie) už rozdiel medzi omamnou látkou alebo psychotropnou látkou z rastliny rodu konopa a inou omamnou alebo psychotropnou látkou nerobila a tieto činnosti boli postihované podľa § 172 ods. 4 Trestného zákona. Pokiaľ ide o skutkové podstaty uvedené v § 172 ods. 1 a 2 Trestného zákona v znení účinnom od 1. mája 2022 možno dospieť k záveru, že tieto skutkové podstaty boli vo vzťahu ku skutkovej podstate uvedenej v § 172 ods. 4 Trestného zákona privilegovanými skutkovými podstatami a v prípade, že by vykonané dokazovanie preukázalo, že páchatel omamné a psychotropné látky z rastlín rodu Cannabis nie pre vlastnú potrebu nielen prechovával, ale s nimi aj obchodoval, išlo by o prípad faktickej konzumpcie, teda páchatel by nebol postihovaný za spáchanie dvoch trestných činov (§ 172 ods. 1, resp. ods. 2 a § 172 ods. 4 Trestného zákona), ale len za spáchanie trestného činu podľa § 172 ods. 4 Trestného zákona.

128. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že okresný súd postupoval správne, pokiaľ zo skutkovej vety vypustil nepreukázané zadovážovanie, prechovávanie a predaj rastlín rodu Cannabis, pretože by tak musel postupovať nielen podľa právnej úpravy platnej do 30. apríla 2022, ale aj podľa právnej úpravy platnej od 1. mája 2022. Názor obvineného, že bolo povinnosťou krajského súdu ho pre skutok zadovážovania, prechovávania a predaja rastlín rodu Cannabis spod obžaloby oslobodiť nie je správny.

129. Obvinený napokon namietal, že skutková veta napadnutého rozsudku neobsahuje množstvo drogy odovzdanej jednotlivým odberateľom, a to nielen z pohľadu počtu dávok, ale aj z pohľadu ich kvality, a preto na jej základe nie je možné prijať záver, že odovzdával svedkom omamnú a psychotropnú látku v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z., t. j. látku schopnú ovplyvniť psychiku človeka.

130. Uvedenú výhradu by bolo možné podradiť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa ktorého Dovoľanie možno podať ak, rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

131. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda situácia, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje

naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

132. Naposledy citované ustanovenie teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

133. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

134. Dovolací súd teda hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, a ktorý je vymedzený v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozsudku, zodpovedá znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, pod ktorú bol napadnutým rozsudkom poďradený.

135. Vo vzťahu k vyššie uvedeným námietkam obvineného je potrebné v prvom rade uviesť, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva povinnosť súdu, v prípade „drogovej“ trestnej činnosti, uvádzať v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku počet predaných dávok a ich kvalitu. Vo všeobecnosti platí, že v skutkovej vete je potrebné uviesť také skutkové okolnosti, ktoré umožňujú podradiť skutok pod príslušné ustanovenie Trestného zákona upravujúceho jednotlivé znaky dotknutého trestného činu a skutok správne právne kvalifikovať. Ako to už bolo vyššie uvedené, ani z ustanovenia § 172 Trestného zákona (v znení účinnom do 30. apríla 2022) neplynie, že by konanie páchatel'a ako trestný čin podľa § 172 Trestného zákona bolo možné posúdiť len vtedy, ak v skutkovej vete rozsudku je uvedený počet predaných dávok a ich kvalita (uvedená povinnosť súdu neplynie ani zo v súčasnosti platnej a účinnej právnej úpravy „drogovej“ trestnej činnosti).

136. Z napadnutého rozsudku je zrejmé, že obvinený bol uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. b), písm. c) Trestného zákona účinného do 30. apríla 2022) s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona, ktorého sa páchatel' dopustí, ak neoprávnene predá, zadováži si a prechováva po akúkoľvek dobu omamnú a psychotropnú látku a čin spácha pre osobu, ktorá sa lieči z drogovej závislosti a závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách a po dlhší čas.

137. Zo skutkovej vety napadnutého rozsudku je zrejmé, že obvinený si zadovážoval, prechovával a predával pervitín obsahujúci metamfetamín, ktorý nepochybne psychotropnou látkou je, pričom tak konal vo vzťahu k piatim osobám, ktoré predstavujú viaceré osoby (podľa § 127 ods. 12 Trestného poriadku sa viacerými osobami rozumie najmenej 3 osoby) s tým, že R. R. sa liečila zo závislosti od omamných a psychotropných látok a obvinený takto konal od 6. októbra 2019 do 17. januára 2022, čo nepochybne dlhším časom je (presahuje obdobie dvoch rokov).

138. Z uvedeného je potom zrejmé, že skutková veta napadnutého rozsudku obsahuje všetky podstatné potrebné skutkové okolnosti umožňujúce subsumovať konanie obvineného pod vyššie uvedené (bod 136) ustanovenie Trestného zákona.

139. To potom znamená, že konanie obvineného popísané v skutkovej vete napadnutého rozsudku bolo správne právne kvalifikované, a teda obvinený svojimi vyššie uvedenými námietkami (bod 129) dovolací

dôvod ani podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku zjavne nenaplnil.

140. Nad rámec uvedeného, len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že ako to už bolo opakovane uvedené, dovolací súd nie je skutkový súdom, keďže vychádzajúc z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), text za bodkočiarkou, Trestného poriadku nie je oprávnený skúmať, ani meniť súdmi nižšieho stupňa zistený skutkový stav a teda ani skúmať, či skutkový záver obsiahnutý v skutkovej vete napadnutého rozsudku spočívajúci v tom, že išlo (obvinený si zadovažoval, prechovával a predával) o pervitín obsahujúci metamfetamín zodpovedá skutočnosti. Na strane druhej je potrebné ale dodať, že z rozhodnutí súdov nižšieho stupňa je zrejmé, že táto skutková okolnosť je v dôvodoch ich rozhodnutí náležite odôvodnená a v podstate z nich plynie, že obvinený predával pervitín drogovu závislým osobám, ktoré s pervitínom obsahujúcim metamfetamín skúsenosť mali, vedeli aké účinky vyvoláva s tým, že takéto účinky v dôsledku požitia pervitínu, ktorý kupovali od obvineného, aj pociťovali, čo pre záver, že obvinený si zadovažoval, prechovával a predával psychotropnú látku spôsobilú ovplyvniť psychiku človeka nepochybne postačuje.

141. Obdobnou výhradou sa najvyšší súd vo svojej rozhodovacej praxi už zaoberal napríklad v uznesení z 8. marca 2023, sp. zn. ITdo/53/2022, kde rovnako dospel k záveru (aj keď s trocha iným odôvodnením), že neuvedenie počtu dávok a množstva účinnej látky v prípade „drogovej“ trestnej činnosti nenaplnia žiaden dovolací dôvod s tým, že tento záver aproboval aj ústavný súd vo svojom rozhodnutí z 18. augusta 2023, sp. zn. III. ÚS 394/2023.

142. Vzhľadom na to, že obvinený H. P. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku (a ani žiaden iný), Najvyšší súd slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

143. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.